

GÖTATRÄNGAREN

Tidning för Göta Trängregemente och Kamratförening

Pris 40 kr

Juli

2005

GÖTATRÄNGAREN

Organ för Göta Trängregemente och dess kamratföreningar.
Adress: T2, Box 602, 541 29 SKÖVDE. Tel 0500-46 50 00.

E-post: gotatrangaren@telia.com

Postgiro 9 58 82-7.

Redaktör och ansvarig utgivare

Ulf Floberg

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sida		Sida	
1	Chefen har ordet	26	Revy, dans och operett i Götasalen
2	Från Redaktören	27	Minnen från Götasalen av en dansbandsmusiker på 1960-talet
3	Utbildningsåret 04/05	28	T2 skyttesektion från förr
5	T2 100 år	29	Skyttet vid T2 1977 och framåt
6	Vad händer i kamratföreningen...	30	Fotboll
7	Kamratföreningen firar 70 år	31	Orientering och skidor
7	Lillejul 2004	32	Handboll
8	Trängen i Skövde 90 år	33	Golf
11	Sekelskifte i Skövde	34	Ishockey
13	Minnen från tiden för Göta trängkårs förflyttning från...	35	Inhoppare i halvtid
14	En som var med 1905	38	Invasion och ärtsoppa
15	Götaträngaren nr 1 1935	39	15 månader för sista gången
16	Några glimtar från ett sjukhus- kompani 1946	40	Idyllen Karstorp
17	Idrott och friskvård 94/95	42	Garnisonsmuseet växer
18	Redaktören, ett bildkollage	44	Kamratföreningens resa
21	Utmanande baskerprov	45	Besök på logistikbasen
22	In Memoriam, Evert Argus	46	I Thailand efter tsunami
23	Födelsedagar	50	Fältbagare på T2
24	Reservofficersinformation	50	Jullunchen 2004
24	Ny personal till T2	51	T2 i Småland
25	T2 personal i utlandet	52	Bäste soldat
25	In Memoriam, Erick Funck		

Omslagsbilder

Framsida: Ulf Floberg

Baksida: Ulf Floberg

Redaktionen har under året bestått av:

Ulf Floberg	(Redaktör)
Stefan Ekroth	(Text och layout)
Eva Nilsson	(Text och bild)

Chefen har ordet

Krister Edvardson

Det har varit en händelserik tid sedan förra numret av Götaträngaren kom ut. Regementet har varit engagerat i flera aktiviteter.

I samband med katastrofen i Sydostasien övervägde man att sätta in delar av vårt beredskapsförband (NL 03). Ett stabsarbete genomfördes under nyårshelgen och vi organiserade ur förbandet en "vårdcentral" och påbörjade vaccinering av personal. Tyvärr fick vi inget beslut om insats. Däremot sände vi ner ett antal kyl- och fryscontainrar till Thailand, samt två officerare för att säkerställa driften.

Stormen Gudrun, som drabbade sydvästra Sverige, engagerade oss också. Vi deltog med drivmedelsenheter, sambandsenheter, elverk samt med flera plutoner. Det positiva var att bredvilligheten att ställa upp var stor, både bland anställda och värnpliktiga. Det var således inte svårt att få frivilliga.

Utbildningsåret har fullföljts på ett mycket bra sätt. Vi har använt den materiel vi fått tilldelad för internationell verksamhet och den har fungerat till belåtenhet. För första gången har vi med GU förband övat med ett internationellt scenario. Det har varit spännande och bra för funktionen. Vi har även för första gången övat understöd från logbas (dvs. alla förband har varit grupperade på en plats). Våra transporter har gått i konvojer som eskorterats. Bevakning och skydd har kunnat övas på ett bra sätt. Sammantaget har övningen gett oss värdefulla erfarenheter, som vi kan utnyttja när vi skall organisera logistikförbanden till stridsgruppen. Dessutom har fler värnpliktiga i år sökt internationell tjänst.

Arbetet med hur regementet skall se ut i framtiden pågår för fullt. I dag har vi en personalram på ca 160 officerare och 13 civila. I den nya organisationen skall vi vara ca 200 officerare och 19 civila. Under våren har bemanningsmöten genomförts och personal från nedläggningsförband har erbjudits en ny placering. Accepteras inte erbjudandet, är det liktydigt med att man säger upp sig. Eftersom det finns en övertalighet på officerare, så är det vår förhoppning att många kommer att acceptera det erbjudande de får.

Jag har även fått i uppdrag att fördjupa de utredningar som Öv Jan Persson genomförde angående ett försvarsmaktsgemensamt regemente. I ett första skede ser vi på möjligheten att centralisera utbildning av värnpliktiga i hela försvarsmakten inom områdena livsmedel/förplägnadstjänst, drivmedelstjänst, ammunitionstjänst, samt av mcordonnanser, förare på tunga fordon (släp) och i bärgning. I ett andra steg skall vi utreda hur vi kan åstadkomma en större försvarsmaktssamordning. Kan vi understödja "blå" förband direkt från logbat och/eller har vi förbandsklossar som är dubblerade? Utredningen skall vara klar den 1 oktober.

Den internationella verksamheten betonas mer och mer. Av de officerare som regementet har, skall ca 25 % kunna vara ute i olika insatser under ett år. Det kravet kommer att ställa stora krav på oss. Behovet av rätt utbildade reservofficerare, som är villiga att åka ut på internationella missioner, kommer även det att vara stort.

Regementet har fått i uppdrag att samordna framtagandet av den logistikenhet som Sverige tillsammans med Finland, Norge och Estland planerar att ställa till EU:s förfogande den 1 januari 2008. Arbetet bedrivs tillsammans med Försvarets Sjukvårdscentrum och den nyinrättade Försvarsmaktens Tekniska Skola i Halmstad. I ett första steg skall ett utkast till målsättning för förbandet tas fram. Vi kommer att under nästa år prova så stor del av förbandet som möjligt. Det är viktigt att vi nu snabbt får erfarenheter, så att vi kan komplettera vår utrustning, utbildning och utveckla metodiken.

Det utbildningsår vi genomför 2005 – 2006 är det sista enligt det gamla systemet. Nu har vi differentierade inryckningstider med tjänstgöring från 7,5 månader till 15 månader. Från och med utbildningsåret 2006 – 2007 kommer alla att göra 11 månaders värnplikt. Det innebär att vi har framför oss ett omfattande arbete med att ta fram utbildningsplaner.

Sammanfattningsvis kan man säga att "det är mycket nu", men då menar jag det i positiv bemärkelse. Vi utvecklas och jag upplever att logistiken, genom internationaliseringen, stärks i försvarsmakten.

Från Redaktören

Ulf Floberg

Bäste läsare.

Nu skriver vi år 2005, vilket är ett märkesår på många sätt. För det första, skall vi försöka att orka med att ge ut GÖTATRÄNGAREN två gånger per år, vilket är en utmaning så god som någon, men också en glädje så god som någon.

2005 är ett märkesår på flera sätt. Kamratföreningen firar sitt 70-årsjubiléum, T2 firar att regementet funnits i Skövde i 100 år, Trängtrupperna firar 120 år och det är 100 år sedan unionen med Norge upplöstes. Hur skall vi då kunna återge allt detta? Just precis... Det är en omöjlighet... Vi har därför valt att i detta nummer berätta lite om T2:s historia och att ge lite historisk bakgrund och att göra några tillbakablickar. Vi har även försökt att skildra något av det som händer "idag". Men det är mycket som händer just nu, i alla fall tycker Regementschefen det och då är det nog så... och han tycker att det som händer är positivt. I det här numret försöker vi att titta lite till "våra rötter" och till vår bakgrund och att berätta om hur alla dessa "firanden" kommer att gå av stapeln. I nästa nummer skall vi försöka att berätta om hur det är idag och hur det var att fira och att blicka lite in i framtiden. Regementet står inför utmaningar som kanske aldrig förr. Det är spännande nu, att följa regementet in i framtiden.

Beträffande unionsupplösningen med Norge, inser vi att vi tyvärr inte har tillräckligt med kunskap eller utrymme för att skildra denna historiska händelse. I stället rekommenderar vi er att läsa Bertil Kamphs utomordentliga skrift "Svensk-norska unionen 1814-1905 ur skaraborgskt perspektiv." Den finns att köpa på Garnisonsmuseet. – Gör det!

Vad avser Trängtrupperna 120 år, så tycker vi att det sedan tidigare finns en väldigt informativ skrift som belyser vårt truppdrag. De senaste åren så är ju dessutom Trängen liktydigt med T2. Boken finns också att köpa på Garnisonsmuseet. Köp den också!

Vi i redaktionen har den här gången haft svårt att bestämma oss för vad vi skall ta med och vad vi inte skall ta med. Inte så att vi har en uppsjö att ösa ur, utan snarare att bestämma vad vi skall fokusera på. Hur vi än beslutar, finns det säkert de som tycker att det var galet, men vi hoppas att det är flera som tycker att vi satsat rätt.

Till Dig som är "i produktionen" idag vill jag vädja om att inkomma med bidrag till tidningen. Du skall aldrig säga: "Du skulle ha varit med igår, för då..." Utan Du skall säga: "Kom till xxxx klockan xxxx" för då..."

Till Dig som har lämnat "produktionen" vill jag vädja om att inkomma med berättelser om hur det var förr. Det är väl Er allom bekant att "de yngre" älskar att sitta och lyssna då "di gamle" berättar.

Jag vet att det finns digitala kameror vid varje kompani. Jag vet dessutom att många har något att berätta, för det gör Ni ju för mig... I efterhand... GÖTATRÄNGAREN är en tidning för både regementets personal med reservpersonal och för kamratföreningen och för ineliggande värnpliktiga soldater. Använd detta medium för att berätta något som är till glädje för andra!

Ett stort tack till alla er som har bidragit till att vi har kunnat ge ut detta nummer av GÖTATRÄNGAREN och ett särskilt tack till er som klivit in och stöttat upp då vi fått sena återbud om tidigare utlovade alster till tidningen.

Jag hoppas att Du får en trevlig stund med denna GÖTATRÄNGARE och att Du själv bidrar till att vi med glädje kan ge ut nästa...

Med stor glädje hälsar vi också en ny redaktionsmedlem välkommen, nämligen T2:s Informationschef, Eva Nilsson. Hon har koll på det som händer på T2 och hon har också en bättre datakunskap än oss "gamle..."

Slutligen, ett stort tack till Stefan Ekroth som lagt ner ett stort arbete med tidningens layout. Trevlig sommar tillönskas alla er läsare.

Redaktören har redan blicken inställd mot nästa nummer av GÖTATRÄNGAREN. Hoppas att även du har det och att du hör av dig med idéer inför nästa tidning.

Utbildningsåret 04/05

Rickard Johansson

Så har återigen ett utbildningsår genomförts. Med blicken i backspegeln kan det konstateras att resultatet blev bra, kanske rentav riktigt bra. Avslutningen på utbildningsåret i form av arméslutövning 05 (ASÖ 05) gav i alla fall ett bra kvitto på vår förmåga att agera som logistikbataljon i ett brigadkoncept.

Under året har det utbildats ca 600 vpl för att kunna krigsplaceras i vår insatsorganisation. Grundutbildningsbataljonen har varit organiserad i fem kompanier samt SjuS och Trafikskola. Utbildningen vid både SjuS och Trafikskolan har skett garnisonssamordnad med P4. För vissa soldater har civil meritvärdering kunnat erbjudas i form av högskolestudier inom ramen för ledarskap 10p, sjvutb 15p, logistikutb 5p samt möjliggjort erövrandet av vissa körkortsbehörigheter.

Med FB 04 som grund har vi under det gångna året påbörjat omstruktureringen av utbildningen vid bataljonen. Denna utveckling fortsätter under 05/06 med siktet inställt mot 06/07 då vi påbörjar 11 månaders utbildning med alla värmpfiktiga samt övergår till ett nytt utbildningssystem, treterminssystemet.

Utbildningsåret började som vanligt med inryckningar i juni och augusti. Den grundläggande soldatutbildningen påbörjades och de första erfarenheterna från fältlivet gjorde sig gällande. Befattningsutbildningar och motortjänst utgjorde huvuddelen av höstens utbildningar varvat med ett antal kompaniövningar. Sakta men säkert började

soldater och förband ta form. Under hösten, i samband med planeringen av ASÖ 05 (årsklassens slutövning), gav AI order om att "trendbrott" skulle åstadkommas i syfte att påvisa försvarsmaktens förmåga till anpassning till internationella insatser. På bataljonen startade ett planeringsarbete för att möjliggöra detta trendbrott. Resultatet formulerades i ett dokument som benämndes "kompletterande utbildningsanvisningar" för bataljonen.

Med de nya utbildningsanvisningarna som grund tog vi de första stegen mot ett internationellt uppträdande. Samtidigt genomfördes utvecklingen av förbandets nya logistikkoncept, LOGDEMO.

Efter välbehövlig återhämtning under jul och nyår rullade vårens övningsserie igång med en som vanligt hög intensitet. Kompaniövning 3 avlöstes med bataljonsövning 1 och 2. Plötsligt stod vi redo att understödja arméns förband under ASÖ 05. Slutövningen innebar att vi grupperade vår Logbas i Karlsborg och med "utskjutna" delar i Skövde och Borensberg. Från dessa geografiska platser understödde bataljonen arméns slutövning. Det nya konceptet som prövades avseende vårt uppträdande föll väl ut och kan fortsätta att utvecklas mot vår delaktighet i upprättandet av EU Stridsgrupp.

Under vårens övningsserie har WI (NBC-kompaniet) övat med de delar som utbildats vid SkyddC i Umeå. Tillsammans har de bildat ett väl fungerande NBC-kompani. Likväl har våra trafikplutoner och transportledningsassistenter under övningsseriens gång löst sina uppgifter och övat inom ett stort geografiskt område. Trfplut och trpled deltog även framgångsrikt i NATO-övningen

"Battle Griffin" som genomfördes i Norge. Med anledning av deras föredömliga sätt att lösa sina uppgifter fick de "förlängt" kontrakt inom ramen för den övningen. Denna insats bidrog ytterligare till att öka vår erfarenhet vad avser internationella insatser. VQ och WI löste sina uppgifter på ett mycket tillfredsställande sätt.

Efter avslutad ASÖ 05 återstod så REMI vilken genomfördes med ett mycket gott resultat. Befälens och soldatens engagemang samt vilja att få ordning på materielen, skall särskilt framhållas.

Förutom ordinarie utbildningsverksamhet så har bataljonen under året deltagit i bl.a. sommarveckor i syfte att sprida försvarsinformation, genomfört praktikantläger och sommarläger för

ungdomar, genomfört riktad utbildning (fältvecka) för studerande högskoleelever (biståndsingenjörer för internationella insatser), genomfört befattningsutbildning med insatsförband (MNTC), genomfört högvakt, stabsarbetat under ledning av C T2 och därigenom bidragit med hjälp till katastrofområdet i Thailand under Tsunami-katastrofen (6 kylkontainrar avtransporterades med bl.a. teknisk stöd av Håkan och Patrik Loft) samt under ett antal veckor bidragit med stöd till samhället under stormen "Gudruns" härjningar.

Bataljonen har även under året bidragit med flertalet officerare i internationell tjänst både på Balkan och i Afghanistan. Ni som redan återvänt till bataljonen hälsas särskilt välkomna hem och jag hoppas att era nyförvärvade kunskaper och färdigheter väl kommer till pass i vår pågående utveckling mot internationell verksamhet.

Bataljonen har under året präglats av hårt arbete, en hög vilja och ambition att göra ett bra arbete med bibehållen god stämning. De, under en längre tid, personella bristerna (vakanser) har under året ständigt gjort sig påmind. Till detta har vi haft brister avseende fordon samt vissa materielslag. Med de rådande resursbristerna kan det konstateras att för T2 officeren vid utbildningsbataljonen så har detta tyvärr under ett antal år blivit en normalbild. Jag vill med anledning av detta rikta mitt uppriktiga tack till alla er som verkat vid bataljonen under utbildningsåret 04/05 för ett mycket väl genomfört arbete.

Tack även till alla er (ingen nämnd ingen glömd) som stöttat mig och bataljonen under det gångna utbildningsåret.

Avslutningsvis vill jag önska alla vid bataljonen en angenäm sommar och semesterledighet. Väl mött med nya krafter till ett nytt utbildningsår!

Utbildningledaren övlt Rickard Johansson

RAPP
FASTIGHETER

*Vi satsar på
Skövdes framtid!*

**LÄGENHETER
LOKALER
KONTOR**

www.rappfastigheter.se

T2 100 år

Håkan Forsberg

Den 28 september 2005 är det 100 år sedan T2 etablerades i Skövde. T2 är det förband inom armén som varit lokaliserat längst på en och samma ort. Detta kommer att högtidlighållas vid ett antal tillfällen under året. Firandet kommer också att uppmärksammas i denna tidning med ett antal artiklar kopplade till 100-årsfirandet.

T2 100 år i Skövde kommer att uppmärksammas i samband med regementets dag 2005-09-24. Detta kommer att ske i form av bland annat en fordonskortege med hästar, packvagn, trosskärra, "Tidaholmare", sjtpbuss, traktor, ltgb, mc mm. Dessutom kommer uniformer m/ä att användas under dagen.

Den 26 september kommer en personalutflykt till Karlsborg att arrangeras för regementets anställda. På plats i Karlsborg kommer T2 historia på fästningen att förevisas. Som avslutning på dagen kommer T2 (ett antal frivilliga officerare, fd officerare, reservofficerare, medlemmar i kamratföreningen m fl) att avmarschera mot "sina nya kaserner i Skövde". Marschen kommer att ske till fots, eventuellt kommer något hästekipage att delta för att stödja "truppen". Marschen kommer att genomföras under tre dagar. Ansvarig för marschen är kn Mats Fransson på T2. De som är intresserade att delta i marschen eller på annat sätt vill delta i verksamheten kontaktar Mats F.

T2 beräknas anlända till sina "nya kaserner" i Skövde den 28 september vid 18-tiden. "Truppen" kommer att tas emot på gamla T2. Där kommer det att genomföras en mottagningsceremoni med tal, musik mm. Till denna ceremoni är alla hjärtligt välkomna.

T2 100 år i Skövde kommer också att uppmärksammas i samband med regementets höstmiddag som genomförs den 1 oktober.

Under 2005 firar även trängtrupperna 120 år, detta kommer eventuellt att firas någon gång under oktober på Marieberg i Stockholm.

Vad händer i kamratföreningen under hösten

Håkan Forsberg

T 2 firar 100 år i Skövde som ni vet. När och var ser ni på andra ställen i tidningen så det tas inte upp här. Kamratföreningens arrangemang ser ni här nedan.

• 1 september

Kamratföreningen firar 70 års jubileum, se separat inbjudan i tidningen.

• 24 september

Regementets dag firas, alla är välkomna att se den verksamhet som bedrivs på T 2 i dag. Ett upprop till kamratföreningens medlemmar. Ställ upp under kamratföreningens fana denna dag det vore trevligt! Vi hoppas också att få representanter från T 1, T 3 och T 4 kamratföreningar med fanor med oss.

• 27 oktober

Kom och få information om verksamheten på T2 i nutid och framtid. Vi samlas på Götamässen klockan 1800. Efter informationen avnjuter vi en ärtmiddag tillsammans till självkostnadspris. Anmälan till Marina senast 24 oktober tel: 0500-465200

• 17 december

Jullunchen: Vi samlas på Götamässen kl 1230 och avnjuter julbordet tillsammans, umgås och har trevligt. Priset ej fastställt i nuläget, men det blir givetvis subventionerat. Anmälan till Marina senast 12 december tel: 0500-465200

Har ni några frågor och funderingar, hör gärna av er till föreningens kassör mj Håkan Forsberg på telefonnummer 0500-465505

Kamratföreningens postgironummer är 9 58 82-7

JUBILEUM

**T2 Kamratförening firar 70 år
den 1:a september 2005**

Preliminärt program:

1400 – 1530

Samling i Garnisonsmuseet
Kaffe serveras

Möjlighet att bese Museets utställningar med
bland annat en modell av T2 från 1950-talet

1530 – 1545

Busstransport till "Gamla T2",
nuvarande Högskolan

1600 – 1730

Guidad rundvandring på det
före detta regementsområdet

1730 – 1830

Kamratföreningens årsmöte
i Högskolans lokaler

1830 – 1900

Trängoktetten spelar under
förberedelserna inför middagen

1900

Ärtmiddag i Högskolans matsal
Kostnad cirka 125:- / person för middagen

Anmälan

till Marina Lindwall T2 – Senast 08-25
Tfn: 0500-46 52 00

Anmäl Dig nu, om Du får förhinder
kan Du avboka senare!

Välkommen!

Bilder från lillejul 2004

Foto Ulf Floberg

TRÄNGEN I SKÖVDE 90 ÅR

Överste Nils Smith

(Artikeln är en något avkortad version av en serie artiklar publicerade i Skövdepressen hösten -95. Red anm).

Göta trängkår, mellan 1949 och 1994 Göta trängregemente, har haft sin förläggning i Skövde alltsedan 1905 och således i Skövde, under 90 år, utbildat underhållssoldater och förband för underhållstjänst.

Den här artikeln har inte för avsikt att beskriva Göta trängkårs (T 2) historia utan snarare att belysa vad T 2 betytt för Skövde och vice versa.

Som underlag för artikeln har jag använt ett stort antal tidningsurklipp, tidningsartiklar och stadsfullmäktigeprotokoll m m, faktiskt ända från 1889, då beslut togs om Göta trängbataljon, senare Göta trängkår och trängregemente, fram till våra dagar.

Att det inte var självklart att trängkåren skulle förläggas till Skövde kan utläsas av tidningsartiklar och stadsfullmäktigeprotokoll från 1901. Striden stod mellan Skövde, Falköping, Alingsås och Mariestad. Kravet från krigsministern till ovannämnda städer var: *"att därest staden ville komma i åtanke, den borde till honom inkomma med en skrivelse, hvari staden förklarar sig villig mottaga garnison samt erbjöde fri mark för kaserner och övningsfält jämte fria ledningar för vatten, avlopp och belysning"*.

Skövde stadsfullmäktige ingick den 10 juli 1901 med en skrivelse till Konungen, ur vilken följande är hämtat: *"Stadens höga och sunna läge, den för exercisöfningar passande marken, som består av sandjord och kalkstensbotten hvarigenom all lukthet absorberas, den rikt bevuxna omnejden med sina många större och mindre vågar samt smärre sjöar och vattendrag synes gifva stöd åt vårt antagande att Skövde såsom förläggningssort borde vara framstående. Då ortens befolkning, huvudsakligen bestående av en välmående allmog, skall helt visst en stor tillförsel av lifslöfnödenheter ständigt vara att tillgå till moderata priser, hvarigenom truppersnas underhållskostnader skola ställa sig billigare i Skövde än exempelvis Göteborg eller andra större städer"*. I skrivelsen erbjuder staden sig att, i händelse av ett för Skövde positivt beslut, medverka till att läroverket blir utökat till ett fullständigt läroverk, bygga en ny stadsdel med moderna och billiga bostäder för officerare och underofficerare samt erbjuder lämplig mark för byggnader och exercisfält kostnadsfritt. Skövde stad var

mycket intresserad att till staden få militära förband.

I ett telegram den 4 april 1902 till Västgöta Korrespondenten kan läsas:

"K. M:t har bemyndigat arméförvaltningen att sluta avtal med Skövde stad i enlighet med av stadsfullmäktige gjort anbud om upplåtelse av mark för Lifregementets husarer och Första Göta trängkår kaserner".

Redan samma år igångsattes byggnationen. Från början är cirka 20 man i arbete på trängens område, en styrka som utökas efterhand. Under 1903 sysselsätts cirka 120 man. En lika stor styrka är sysselsatt med att bygga kasernerna till Lifregementets husarer. Tegelbruket Mariesjö levererade under denna byggnation omkring 50.000 tegel per dag. Byggnadsarbetena sysselsatte under ett stort antal år många arbetare, hantverkare, åkare och företag och fortsatte senare med kasernerna till Skaraborgs regemente.

Den 26 september 1905 lämnade trängkåren Karlsborg och den 28 september tog den sina nya lokaler i Skövde i besittning.

Att trängkåren, senare trängregementet, betytt mycket för Skövde stad och dess utveckling är naturligt. Kåren och regementet har, under årens lopp, varit en stor arbetsplats och en stor arbetsgivare. Under åren fram till Försvarsbeslutet 1972 utökades förbandets uppgifter och därmed organisationen. Beredskapsåren medförde en stor anspänning på både förbandet, Skövde stad och bygden. Vid Göta trängregemente har, under årens lopp, ett stort antal civila arbetstagare varit anställda. Den 25 juni 1932 annonserar regementsintendenten i den lokala tidningen efter 9 st kvinnliga servis- och köksbiträden. Dessa erbjuds 45 kronor per månad, 20 kronor per månad i bostadsersättning samt fri kost och tvätt av arbetskläder. Trängregementet har i sin organisation haft behov av allehanda hantverkare som smeder, snickare, målare, skomakare, sadelmakare, bilmekaniker, skräddare m fl. 1968 har T 2 en årsklass på 800 soldater och 365 anställda. Bl a sysselsatte skomakeriet då 14 man!

T 2 har, å sin sida, för att kunna utbilda förband, varit beroende av att få öva och gruppera på civil mark. Här har markägarna i bygden visat mycket stort tillmötesgående under årens lopp och T 2 har alltid haft ett gott förhållande till de flesta av dem, varit mycket noga med att göra rätt för sig och reglera uppkomna markskador och har alltid känt sig välkommen åter. Icke minst de tidigare, årliga och mycket uppskattade s k "jordgubbssluncherna"

verifierar det goda förhållandet och T 2 upplever att så är fallet även i dag.

I utvecklingen och ledningen av kommunen och dess verksamhet har ett stort antal T 2:are medverkat. Ett antal officerare, underofficerare och underbefäl har under årens lopp innehaft viktiga förtroendesysslor och befattningar.

Som exempel kan nämnas

Översten Edvard Kraak (chef 1909-1918) som tillhörde stadsfullmäktige under flera perioder. Hans efterträdare översten Teodor Berg (chef 1918-1924) var under en lång följd av år ledamot i stadsfullmäktige, i åtta år var han drätselkammarens ordförande, tillhörde styrelsen i Skövde sparbank och innehade chefskapet för stadens systemaktiebolag. Han var dessutom initiativtagare till och ordförande under ett stort antal år i den lokala avdelningen av Svenska Eldbegängelserörelsen.

Förvaltaren Stig Lingnert var ledamot i kommunfullmäktige i 20 år och ordförande i polisstyrelsen i 15 år. Han innehade därutöver ett stort antal förtroendesysslor i kommunens olika styrelser och nämnder.

Fanjunkaren Gösta Svarén var bl a ledamot i kommunfullmäktige i 9 år, ordförande i hälsovårdsnämnden i 9 år och ledamot i kyrkofullmäktige i 30 år.

Förvaltaren Valdemar Ljunggren var ordförande i Skövde stads kommunrevision i 10 år och ordförande i nykterhetsnämnden i 10 år.

Det finns många fler och den senaste i raden är majoren och kommunalrådet Anders Flanking.

En institution som betytt mycket för Skövde och landsbygden runt omkring är Garnisonssjukhuset - i folkmun "Trängen" eller "Garnis". Garnisonssjukhuset uppfördes 1908 på trängens kasernområde som ett sjukhus för garnisonens personal, värnpliktiga och anställda. Sjukhusfrågan i Skövde var inte löst på tillfredsställande sätt vid den tiden, så K. M:t medgav 1909 att "*civila manliga patienter, i trängande fall,ingo mottagas på Garnisonssjukhuset*". Det kan nog betraktas som det första steget till samverkan mellan civil och militär sjukvård i vårt land. 1921 medgavs att även kvinnor och barn skulle få mottas.

Garnisonssjukhuset bestod av en mindre paviljong med bl a operationsavdelning och en större sjukhusbyggnad. De nyopererade patienterna bars mellan de båda byggnaderna, som inte var sammanbundna. Detta innebar säkert vissa riskmoment under stränga vinterdagar och regniga höst-

dagar, även om patienterna var insvepta i filter och fårskinnpåsar.

1923 fick trängkåren en sjuktransportbil eller ambulans, som skulle användas för transport av bl a patienter mellan förbanden på HEDEN d v s K 3 och I 9 och Garnisonssjukhuset. Denna ambulans kunde även rekvireras av invånarna i Skövde stad eller hjälpsökande från landsbygden, som kom till Skövde järnvägsstation. Priset var 25 öre per påbörjad kilometer räknat från garaget på T 2, dock minst 1:50, samt dessutom en tilläggsavgift av 30 öre för varje påbörjad kvart.

1928 beslöts ombyggnad och utvidgning av "Garnis". Ombyggnaden blev ett provisorium. Det var från början för litet. Med sina 52 sängar hade det en medelbeläggning på 60 patienter. Bygget på Östermalm stod färdigt 1944 med invigning den 5. september.

Närheten till trängens stallar, hundgård och övningsfält innebar flera olägenheter. Undersökningen om en nybyggnation påbörjades. Riksdagen, landstinget och Skövde stad beviljade medel 1943. Bygget på Östermalm stod färdigt 1944 med invigning den 5. september.

Garnisonssjukhuset verkade i ytterligare 11 år i "militär regi" under ledning av den legendariske doktor Hugo Bergstrand, fruktad men respekterad och uppskattad. Den 30 december 1955 överlämnades det i landstingets händer, som då övertog drift och personal.

Att de militära förbanden, och i detta fall T 2, betytt och fortfarande betyder mycket för Skövde har visat sig särskilt vid de tillfällen förbandet varit nedläggningshotat. Vid dessa tillfällen har Skövde kommun och invånare helhjärtat ställt upp för T 2 och T 2 sak. Man kan konstatera att hotet om nedläggning hängt tungt över T 2 vid flera tillfällen. Redan så tidigt som i den s k försvarsrevisionens förslag inför det kända försvarsbeslutet 1925, då arméns organisation halverades, var hela Skövde garnison hotad. Detta föranledde stadsfullmäktige att skriva till Kungen. Staden hade gjort stora oppoffringar och långtgående åtaganden för att till Skövde få Lifregementets husarer, Göta trängkår och Skaraborgs regemente och dragit på sig stora skulder.

Skövde garnison räddades den gången.

Så förflöt ett antal år med stora världshändelser i form av "Tredje rikets uppgång och fall" och det därpå följande "Kalla kriget," som icke gav utrymmen för några funderingar om minskning av lan-

dets försvarskraft, snarare tvärtom. Försvarsmakten, då krigsmakten, rustades upp och gavs efterhand modern materiel och bra utbildningsbetingelser.

Den besparings- och nedläggningsprocess som nu berör försvaret startade 1972 med Försvarets fredsorganisationsutredning FFU och har fortsatt sedan dess. Enmansutredaren, den socialdemokratiska riksdagsmannen Gunnar Gustafsson, föreslog att T 2 skulle läggas ned. Pressen, militärbefälhavaren, de övriga militära förbanden i Skövde, men framför allt kommunen och kommunens förtroendemän, med kommunalrådet Fridabäck i spetsen, agerade då gemensamt och med stor kraft för T 2 bevarande i Skövde. T 2 och dess anställda gick i ovisshet i nästan ett halvt år, men den 14 mars 1973 kom beskedet att T 2 fick vara kvar som regemente, och i Skövde. Besparingar skulle i stället bli åtgärda genom att man i samtliga garnisonsstäder skulle rationalisera genom att samordna administration, mobilisering, sjukvård m m för i garnisonen befintliga militära förband. T 2 skulle bli ett rent utbildningsförband. Dåvarande regementschefens Gunnar Wikland uppoffrande arbete för sitt regemente måste särskilt framhållas.

Nästa hot om nedläggning kom 1979, och då i underlagsarbetet inför försvarsbeslutet 1982. Utgångsbudet för Chefen för armén att klara de ekonomiska kraven var en nedläggning av minst fyra förband. Åter var T 2 aktuellt. Åter ställde kommunen helhjärtat upp för T 2 och med hjälp av Länsstyrelsen genomfördes en utredning för att klarlägga vilka konsekvenser en nedläggning av T 2 skulle få för sysselsättningen, arbetsmarknaden, servicen, ekonomin och människorna.

Utredningen, som bland annat innehöll en ingående jämförelse med Linköping och T 1, fick mycket stor tyngd när beslutet så småningom togs:

Vi vet hur det gick. T 1 blev det trängregemente som lades ned genom ett riksdagsbeslut 1982. T 2 flyttade till K 3 kasernområde på HEDEN och K 3 till Karlsborg. Inom parentes kan nämnas att det som blev kvar av T 1, Svea trängbataljon, blev en del av I 4. Inom ramen för den nya organisationsmyndigheten Försvarsmakten har nu Svea trängbataljon också fått rang och värdighet av trängkår - precis som T 2.

Beroendet mellan T 2, övriga militära förband i Skövde och Skövde stad, sedermera kommun, har under årens lopp i hög grad varit ömsesidigt. Otaliga är de stadens och bygdens söner, som gjort sin vämplikt på T 2 och med ett positivt minne och intryck därifrån. Många är de bygdens söner som

blivit yrkesbefäl och resevbe-fäl och många är de civila skövdebor som varit anställda vid T 2 och på det sättet kunnat förbli sin stad och sin bygd trogen under hela livet. Många är de som funnit sin trygghet i T 2.

Senaste försvarsbeslutet 1992, då T 2 från att från 1949 varit regemente åter blev trängkår, innebar att T 2 grundutbildningsuppdrag minskade från ungefär 500 vämpliktiga per år till omkring 300. Av detta följde också en kraftig reducering av antalet anställda. Från att 1992 ha varit ungefär 170 officerare med T 2 emblem på axelklaffen, är antalet nu ungefär 125. Av dessa skall 70 arbeta i utbildningsverksamheten på T 2, övriga återfinns på Skaraborgs regemente, samt vid skolor och staber runt om i landet, där särskild trängkompetens krävs.

Nu står ett nytt försvarsbeslut för dörren med ytterligare aviserade reduceringar i krigsorganisationen och som en följd därav nedläggning av förband. Kommer T 2 att vara hotat denna gång också? Och kommer då Skövde kommun åter enhälligt och med kraft att ställa upp för T 2, ett förband som under årens lopp betytt mycket för sin stad och sin bygd?

Denna text är scannad ur en tidigare GÖTATRÄNGARE. Texten är från det år då vi firade 90 år i Skövde. Andra är, som du kommer att märka, ännu äldre.

Innan du fördjupar dig i T2:s äldre historia kan du följa regementet under de senaste tio åren i Skövde. Överste Jan Persson sammanfattar dessa med den artikel som här följer.

Sekelskifte i Skövde

Jan Persson

I år har vårt regemente varit lokaliserat till Skövde i 100 år. Detta är något unikt i den svenska militära historien, eftersom numera flera av våra förband med ursprung i antingen den värvade eller den indelta armén efterhand avvecklats eller omlokaliseras. De senaste tio åren av detta sekel har inneburit stora förändringar. Från att ha varit nedläggningshotat har regementet utvecklats till landets enda trängförband, med ett långtgående ansvar för ledning, utveckling och utbildning inom logistikfunktionen. Undertecknad har haft förmånen att vara regementets chef under sex och ett halvt år av dessa de tio senaste åren. I det följande görs ett försök att sammanfatta de viktigaste händelserna under denna tid och därmed fullfölja överste Nils Smiths beskrivning av de 90 första åren mot ett sekel i Skövde.

I början av 1990-talet fattades ett antal beslut som fick mycket negativ inverkan på både underhållsfunktionen och regementets verksamhet. Slagorden för dagen var "kaderorganisation" och att varje brigad skulle ansvara för utbildningen av sin egen underhållsbataljon. Vid trängregementena skulle istället ske utbildning av underhållsförband till militärområdenas nyuppsatta underhållsregementen. Den årliga utbildningen vid respektive brigad fick liten volym och underhållsenheterna gavs tyvärr oftast en alltför låg prioritet. Utbildningen till underhållsregementena blev också av liten omfattning. På pappret var denna organisation förvisso förhållandevis stor, men hade en mycket låg beredskap och förutsatte en period av återtagning för att bli krigsduglig. Systemet förutsatte dessutom återkommande repetitionsutbildning både vid brigaderna och underhållsregementena för att kunna samträna hela bataljoner och system. Något som i praktiken aldrig kom till stånd. Förändringarna medförde att kunskaperna och systemförståelsen för underhållstjänsten på alla nivåer drastiskt försämrades. Istället utvecklades det inom alla vapenslag ett "övningsfältsbeteende" som i princip inte ställde några krav på logistik, utöver det som den lokala infrastrukturen medgav.

I samband med underlagsarbetet inför försvarsbeslutet hösten 1999 stod det tidigt klart dels att det enbart skulle behövas ett trängregemente, dels att utbildningen av underhållsbataljonerna måste samordnas till det framtida trängregementet. En av mina första åtgärder som regementschef var därför att realisera en sådan förändring. Utöver åtgärden att samordna

utbildningen av underhållsförbanden framstod det som angeläget att också tydliggöra ansvaret för ledning och utvecklingsfrågor inom funktionen. Beslutet blev som bekant att vårt regemente gavs dessa uppgifter.

Förändringarna i utbildningsuppdragen resulterade även i ett nytt och betydligt bättre övningsmönster. Redan under slutövningarna 1999 i Mälardalen och 2000 i Skåne fick regementet ett ansvar för underhållsfunktionen. Elddopet kom i samband med arméns första samordnade slutövning - "Snöstorm" - i Bodennområdet vintern 2001, då vi återigen kunde uppträda med en hel underhållsbataljon. Under slutövningarna våren 2003 och 2005 på övningsplatser runt Vättern har sedan regementets funktionsansvar utvecklats till ett helhetsansvar för logistiken från bakre till främre nivå.

Den mest påtagliga förändringen under senare år har varit regementets fokusering mot våra internationella insatser. Efterhand som behovet av utbildning mot det nationella försvaret minskat har också betydelsen av att bidra i försvarets internationella verksamhet vuxit. Omslagspunkten infann sig när regementet 2001 fick det sammanhållande ansvaret för den nordiska logistikbataljonen i den nordiska brigaden. En stor och utmanande uppgift, bl a därför att det innebär en omfattande samordning med andra länder. Ansträngningarna ledde till ett bra resultat och efter den samordnade slutövningen med arméns insatsbataljon sommaren 2003 kunde jag anmäla till överbefälhavaren att förbandet i allt väsentligt innehöll den anbefallda beredskapen. Elddopet för förbandet kom hösten 2004 när Sverige med kort varsel fick ansvaret för logistiken i en multinationell stridsgrupp i Bosnien i den EU-ledda operationen Althea.

I samband med de svenska insatserna i Bosnien, Kosovo, Afghanistan och Afrika kom behovet av en logistikförmåga, som med kort förvarning kan verka i ett insatsområde med svag eller helt obefintlig infrastruktur, att framstå som alltmer tydlig. Eftersom de internationella insatserna efterhand fick en hög prioritet, kändes det för mig helt naturligt att inrikta även vår verksamhet på regementet mot detta. Detta innebär också att vårt deltagande i den internationella övningsverksamheten utökades. Bl a medförde detta att regementet deltog i NATO-övningen Strong Resolve i Polen våren 2002, Nordic Peace i Finland 2003 och senast Battle Griffin i Norge 2005.

De senaste tio åren i trängtruppernas historia har också inneburit avveckling av Linköping, Sollefteå och Hässleholm garnisoner, där det under huvuddelen av förra seklet bedrivits en omfattande underhållsutbildning. I senaste försvarsbeslutet avvecklas också Östersunds garnison, där det sedan 2000 genomförts viss underhållsutbildning. Det finns så här i efterhand ingen anledning att kommentera de förändringar som skett i vår fredsorganisation. Det är självklart så att det utöver de rent militärt sakliga argumenten även finns andra skäl till innehållet i försvarsbeslutet. Beslutet har emellertid medfört en omfattande kompetensförlust inom vår funktion. Ett antal officerare med familjer har under denna period flyttat från de nedlagda garnisonerna till Skövde. Jag bedömer att de har blivit väl omhändertagna och att de efterhand har anpassat sig till garnisonen. Många har dock valt att stanna kvar på den gamla orten och att lämna försvaret för en civil karriär.

Skövde har i senaste försvarsbeslutet pekats ut som en framtids garnison. Jag anser att detta är ett helt riktigt beslut. Flera anledningar talar för detta. Garnisonens infrastruktur är väl utbyggd för både mekaniserad utbildning och logistikutbildning samt skolverk-

samhet. I befintligt skick disponeras redan ett stort antal utbildningsplatser, som kan utökas utan alltför omfattande investeringar. Under senare år har det också skett en satsning på regementets byggnader och utbildningsanordningar. Skövde är vidare en av de få integrerade garnisonerna, med två utbildningsförband, en skola och omfattande verksamhet ur Försvarsmaktens logistik. I ett regionalt perspektiv finns därutöver i Västra Götaland lokaliserat enheter ur armén, marinen och flygvapnet, som tillsammans utgör en resurs för framtida internationella insatser. Möjligheterna att utnyttja hamnar och flygbaser för transporter till och från internationella missioner är också de bästa i landet.

Regementet står enligt min uppfattning väl rustat inför jubileet 100 år i Skövde och kommande år. De uppgifter som lades fast i det viktiga försvarsbeslutet 1999 har i huvudsak genomförts. Regementets ansvar inom logistikfunktionen är tydligt och i beslutet 2004 har uppgifterna ytterligare utökats. Alla nuvarande och framtida "götaträngare" kan med tillförsikt se fram emot många fler och spännande år i Skövde. Med dessa avslutande ord önskar jag regementet och dess personal en skön sommar och ser fram emot ett trevligt jubileumsfirande.

Bilder från övning Kaos den 13 mars

Foto Jens Ramhøj

Minnen från tiden för Göta trängkårs förflyttning från Karlsborg till Skövde

Det var i början av september 1905. Sveraka och norska statsdelegerade hade börjat underhandlingarna i Karlstad den 31 augusti; underhandlingar om att undvika krig brödrasfolken emellan samt uppgörelse i goda beträffande unionskrisen. Det var en betydligt stämning i landet vid denna tid. Krigsrisken var stor, ty Sveriges prestige stod på spel — med den tidens ögon sett.

Trängkåren hade året tidigare — om inte minnet sviker — omorganiserats till kompanier, 2 träng- och 1 sjukvårdskomp. mot ett av vardera förut samt namnbyte från Göta trängbataljon till Göta trängkår. Chef var överste S. Falk, kompaniebefälhavarna Knut O. Palm, Gustaf Raquette och Richard Thom, den Janare för sjukvårdskompaniet. Intendent kapten Hårleman, regkvartermästare löjtnant Belfrage, Regementläkaren hette Beronius och musikföreståndare var nu serg. Ragnar Wennerholm. (Musikpersonalen bestod av 5 man, inklusive musikföreståndaren.) — Det blev något av alarmuppbrott väsentligt inflyttningen i det nyuppförda etablissemanget i Skövde. Denna skulle nämligen planerligt sanncollikt ägt rum någon gång i oktober 1905, men spänningen med Norge var tydligen orsak till ett vederbörligt vilja ha trängkåren "på plats" i god tid — ifall, ifall.

Gamla ärevörda "Gråbo" var sommartiden en behaglig plats att vistas på, men vintertiden var trist. Ebury den tidens ungdom ej var bortskämd med nöje, var det dock här platt intet av fröströelse. Rödesund var inte mycket av samhälle på den tiden; "Gästis" och så några stugor till. — Men det fanns en äkallare å hotell i Innis lätningen, som var fullsat 3 gånger i månaden, nämligen den 1, 11 och 21, d. v. s. avlöningsdagarna. Gästerna bestod övervägande av artillerister och ingenjörer (det sista låter fint).

Trängarna var något förenamare i sin vandel än ovanstående kolleger, vadan de drack mindre öl och var sällan i slagsmål med de nämnda. Men annars var det nästan obligatoriska slagsmål, mindre eller större mellan "Baskar" — artillerister och "Bockar" — ingenjörer 3 gånger i månaden, sammanfallande med ovanstående avlöningsdagar.

Göta Ingenjörskår med, tror jag, 9 kompanier, disponerade halva slutvärnet, alltså fram till kyrkan, för sin förläggning; den andra hälften, i ska' vi säga världens längsta byggnad, av lättnings-

artilleriet och trängen. Vid "mörka gång-en" bodde "Emma i Vallen" och på Vanås udde bodde dalkullerna, Emma i Vallen sålde goda vetebrödsomgångar för 10 öre per styck; han var som en god mamma för knektarna.

Nu åter till uppbrottet: Alla befintliga träng- och sjukvårdsfordon voro dagen före avmarsch välpackade med flytt saker; en del sådana torde varit lastade på tåg. — En kumisk avskedsfest fick trängarna vara med om denna sin sista kväll på Karlsborg. Det glunkades om att trängarna skulle få stryk till avskedsparad innan de gav sig iväg till Skövde. Och mycket riktigt, vid taptodagen var det stor folk. (militär) samling framför slutvärnet vid artilleriets förläggning. Och slagmål blev det. Men att det var trängarna som skulle ha stryk, hade tydligen gått bort, ty alla slogs mot alla och mig veterligen var det ingen trängare som fick blåsyrrer vid bataljen. Dagbefälen kunde dock inte skingra folkmassan, utan en av förbandscheferna (vilken har gått ut minnet) ingrep genom att låta blåsa larm. Detta gav effekt; alla rusade till respektive uppställningsplatser; så kommanderades det "marsch i sång". Och så var det inte mera, vare sig då eller nu, om den saken.

Ja, så var man på väg mot Skövde och — glädre tider.

Den, som skriver detta, var kusk på ett feodon, det var viast förbinderi- eller sjuktransportväg 21/86 och samtidigt, i egenskap av trumpetare, spelade i marschkolonnen. Vagnen var tungt lastad och någonstans mellan Mölltorp och Faggersanna skulle signalen "halt" blåsas (repeteras från tåpspelet); kolonnen stannade med ens och mitt ekipage, som befann sig i starkt modut, hölla ej av hästarna, utan gick hakat ner i vägdiket. Mäntro, det var lite så lätt för en klen yngling att samtidigt hålla reda på tömmarna, klämma till handbrömsen och spela trumpet. Men på den tiden var det inte många misstag i tjänsten som ursäktades; jag fick en tidenlig utakällning av sergeant Nordfors. Men jag har förlåtit honom. Redan medan han levde. Tidens metod i militärtjänst var sådan.

Välbehållandet att tröda in i den nya fina kasernen i Skövde och att sätta sig till bords i den ljusa matsalen kan icke beskrivas. Militärövet syntes i all hast värt att leva.

Första natten — eller kanske nätterna — fick vi ligga i slyskbädd på balm i

logementen. Där fanns inte vare sig sängar eller skåp. Byggnationen var för övrigt inte i detalj färdig, vilket ger belägg för att inflyttningen skett tidigare än beräknat.

Så till slut några ord om första tiden i Skövde.

Någon samlingslokal såsom mäs — "marka" — fanns inte de första åren efter inflyttningen i annan mån än att det "schapp" för byggnadsarbetarna vid kasernbygget även i fortsättningen var i funktion och fick ersätta manskapmäsa.

Det var en mycket gammal enplans beaktuga mellan kanslibeset och matsalen, men innanför kasernområdet, som under många år hade äran av att vara "marka". Stugan innehöll 2 små rum och kök. Det ena rummet var bostad för markotesteskän och det andra var underbefälsmäs. Vid ena ytterväggen var tillbyggt ett brödskjul under snedtak; detta rum var de menigas mäs. Genom en lucka i väggen till köket fick man "tikan" serverad.

Men inga "sörger" för månsbeten; det fanns ett kafé "Göta" på andra sidan vägen mitt emot kasern och det fanns kaffér i sta'n, däriländ "Döv-Peters". Och de som ville ha stimulans gick på "Skandinav".

Så blev det så småningom dans i gymnastiksalen minst en söndagskväll i månaden. På Karlsborg hade trängmusikanten på grund av sitt fötal, samspelat med artillerimusiken, men nu hade trängkåren fått sin musikernummer utökad till 8 man och denna ensemble stod nu för musikunderhållningen inom förläggningen och ofta utanför också.

Jag avslutar med en liten anekdot, där en min rekrytkamrat, Olle Swärd, spelar första sofen. Olle (han har definitivt "tännt in" nu) var mycket god musiker och blev slutligen musikfänjunkare i Linköping, men han var en stor speffäl och blev slutligen musikfänjunkare i Linköping, men han var en stor speffäl också, kanske något i överkant nonchalant. Sergeant Nordfors sa' ofta till honom: "Du Swärd, Du är en jätte snobb!" Vid ett tillfälle tjänstgjorde han i husarernas musikkår vid musikföreläsning för ett fältförband i skarstrakten. Vid hemfärden — tågresa — tog mansarna fram sin torrskafling att förtära. Därvid rå-kade Olle Swärd tappa en smörgås, men istället för att på folkligt sätt ta upp smörgåsen, sparkade han denamma under bänken. En distingerad civil herre i kupén reser sig och säger: "Skäms Ni inte människa, skall ni behandla bröd på så- (Forts. å sid. 12)

En som var med 1905

En gammal trängsoldats minnen

"Till flydda tider återgår
min tanke än så gärna.
Mig väcks från förflyttas år
så många vänliga stjärna.
Välkom! Vem följer nu mitt tåg
till 'Bottensjön där Gröbläg!'"

Lantbrukaren Lars Wicktor i Brobacken, Bergunda, berättar:

"År 1905 var jag volontär vid 2 kompaniet. Från den sommaren har jag endast trevliga minnen. Vi var 19 rekryter på kompaniet, och skolorna var då kommisarier. Som skolefäst hade vi den hyggelige löjtnanten Hammarström samt sergent Johansson och distinktionskorpral Östlund. Som synes rådde ingen befälsbrist.

Sommarens övningar var överväldnande och trevliga. Inre tjänst, exersis, ridning och körövningar var dock ständigt program. En vecka vid Bottensjön blev ett egenkänt avbrott. Vi skulle då lära oss ett tillämpligt kokinstruktioner. Naturligtvis hade vi hästarna med oss. Två man åt gången var kokkar, vi andra badade hästarna och oss själva och hade det bra. — Jag minns att maten vi lagade var mycket god.

Från en fälttjänst på Vabergets sluttningar kommer jag ihåg att där växte mycken svamp. Vi fick då order att sprida skyttelinjor och insamlade så många kantareller vi kunde få ner i våra mattornistrar. Vi tyckte det var intressant, men själva fälttjänsten fick vi genog efteråt.

Vår löjtnant var nog lite originell ibland. Jag minns en lördag, då vi hade exersis i trängsparken. Vi var då klädda i gula skinnyxor, vapenrock och livrem med axel.

Eftersom vi gick i linje kom vi rakt ut sjön och fortsatte, tills vi skulle börja sinna. Då kommanderande löjtnanten halt och avdelning helt om marsch, men helomvändningen blev dillig och även sammansällningen i linjen. Han förklarade sedan att han ville se om vi var rädda för vatten, och så fick vi på en bakväg marschera till våra logement.

Men den största händelsen det året var då vi flyttade från Karlsborg till Skövde.

På grund av unionskrisen med Norge ökades bevakningen vid Vaberget, Kruthuset och Högvakten, och posterna dubblerades. All annan personal gick åt för packning och transport av materiel som med järnvägen skulle fröras till Skövde. Sjukvårdsmaterielen packades in i sina vagnar och så fick vi rekryter under löjtnant Hammarströms befäl köra fordonen till Skövde. Vi hade då handhästar och sadlar med oss och låg över natt i Skövde, och dagen därpå red vi tillbaka till Karlsborg.

Så var då äntligen den stora dagen inne, då vi skulle marschera från Gröbläg. Sista kvällen gick tåpet och tystnad kl. 20.00. Detta av orsak som jag ej vill berätta här. Utryckningsdagen fick vi först bära ned våra sängar och lasta dem vid järnvägen. Så småningom blev det uppställning för avmarsch till Skövde. Först översten på sin Frey och staben, därefter en fordonsavdelning och sedan kompanierna i nummerordning.

Artilleriet och ingenjörskåren stod uppställda under sina chefers befäl. Musikkårerna stod främst och spelade Kungl. Göta Trängkår paradmarsch. Det blev noggrann marsch ner genom Götiska Valvet. Om jag ej minns alldeles fel, så gick Högvakten i gevär, då vi marscherade ficht. Klädelsen var då den gamla blå uniformen med blå krage och blåkantad vapenrock och vita kapellenöben på ärmupplagen. Sannolika fick bära packning.

Första dagen gick marschen till Fagersarna. Där övernattade vi i bölador. Kokvagnar fanns ej på den tiden, utan maten tillagades i kokgropar och kokkär. Matlagningen blev inte så lyckad, och ärtorna var nog hårda många gånger. Några närmare detaljer om denna marsch har jag ej i minnet, ty den utfördes som en vanlig fälttjänst. Troligtvis låg vi över natt i Sventorp och kom till Skövde på tredje dagen.

Det var nog utan saknad både befäl och manskap vände Karlsborg ryggen. Det är inte så gott att komma ihåg alla detaljer efter femtio år. Det blev ju ett stort ombyte att rycka in i nybyggda kaserner i Skövde mot vinden på slut.

värnet i Karlsborg. Det enda som fattades var markentertei. Det fanns bara ett kafé som varit för arbetarnas räknning, när kasernen byggdes. Det fick stå kvar sedan.

Ja, så var vi då installerade i Skövde, och allt gick som vanligt. Det kunde nog vara mer att berätta, men minnet sviker, vilket väl får vara förlåtet efter femtio år.

Om jag ej kan berätta alla små händelser som voro förknippade med livet i Karlsborg och flytningen till Skövde, så är detta vad jag skräpilt kan framhålla från året 1905."

Ahlstrands

Målerifirma

SKÖVDE

Etablerad 1875

DELAKTIGHET:

Förr måste man för att få berättigande till lönen armula födelser till regementschefen. Stabschefen vid ett mellanavmakt regemente hade fått in en sådan armula från en av regementets subalternar. Stabschefen försåg rutinnmässigt handlingen med påskriften:

"Haft del, Regementschef."

Papperet blandades med andra handlingar och föredragning av dagens post ledde regementschefen ägde rum. Just då chefen skulle sätta sitt namn på papperet rådde han se stabschefens illmariga uppsyn. Han hejdade sig och sade: "Nu du — mej lurar du inte!"

Försäljer Allt för bilbranschen

S. Olssons Biltillbehör

Trädgårdsgatan 7 - SKÖVDE

Tel. 2434, 3434, bost. tel. 2404

Tillverkar
NYCKLAR

till alla
bilmärken

Nr 1.
1:a årg.

Den 1 December 1935.

Medlemsblad för
Kungl. Göta trängkårs
kamratförening.

Kamrater!

Vår förenings stort var lyckad. Alla försättningsgrupper finnas för att vi gemensamt ska uträtta ett gott arbete i vår strävan att samla före detta och nuvarande götaträngare i en fast sluten kamratlig krets, där under enkla och gemytliga former utbytet från gången tid kunnat lockas fram ur sina gömslen. Genom väckande föredrag skola vi stärka fosterlandskärleken och bandet med vår gamla kär, den familj som vi alla en gång tillhört och alltid känna oss förenade med.

Men föreningsarbetet skulle ej giva tillfredställande resultat endast genom anordnandet av en eller flera årliga sammankomster. Genom vårt medlemsblad, *GÖTATRÄNGAREN*, som i detta sitt första nummer föreligger, ha vi ett utmärkt medel att bibehålla och stärka sambandet mellan kamraterna och kärnen.

Här givas möjligheter för alla att draga sitt strå till stacken genom att

Kamratföreningens ordförande

Överske R. T. Berg.

insända bidrag och på så sätt låta äldre och yngre i kamratkretsen få del av minnen, rön och iakttagelser berörande vår kär och vårt truppslag. Detta skrivarbete kan icke i sin helhet läggas på redaktionskommitténs

axlar. Dess medlemmar skulle säkerligen då efter något år vara läsupnådda.

Styrelsen ställer därför denna vädjan till alla och envar, som har något gagneligt för föreningen att meddela eller är i tillfälle att berätta något av intresse och nöje för dess medlemmar: Hjälpa oss att göra *GÖTATRÄNGAREN* till vad den bör vara, en länk mellan de olika föreningsmedlemmarna och en kärkommen hälsning från vår gamla Göta trängkår. Minns den gamla sentensen: "Det är ej fältherren ensam, som vinner slaget, det är de djupa leden även."

Under julkoppning att vår kamratförening skall växa sig stark och fylla sitt ändamål, bringar jag alla götaträngare min varma hälsning, önskan och en

GOD JUL och ett GOTT NYTT ÅR!

R. T. Berg.

Några glimtar från ett sjukhuskompani i fält vintern 1946.

Den 1. februari 1946 anlände ett tungt lastat truppdrag till Torgåsmön, en järnvägsstation ett par mil söder om Sälen i Västerdalarna. Efter urstigning började lossningen av de olika materielvagnarna, motorerna startades och en hilkolonn radades upp med marschräkning norrut. Det var sjukhuskompaniet, tillhörande den underhållsbataljonen, som skulle betjäna olika truppförband under den planerade vinterutbildningen och manövern i Västerdalarna vintern 1946.

Uppgiften hade börjat. För första gången såg väl de festa av de unga "44-orna" de sträva dragen av det omskrivna landskap, där de nu skulle tillbringa omkring sex veckor för att lära sig soldatens tjänst under bästa vinterförhållanden. Hade snön kanhända legat gles i skogsgläntorna i de sydligare landskap, där denna trupp samlats, så framträdde väl nu i stället den nordiska vintern i all sin monumentalitet, allt eftersom dagen grydde över de nejder, där unge Gustaf Vasa en gång skidade mot Norge, men där också trygga masar från Siljanstrakten hämtade honom tillbaka till andra uppgifter.

Vårt mål var Transtrand, en dalsocken av 8 mils längd på båda sidor om Västerdalälven, 12 km söder det mångomskrivna Sälen. Vi kommo dit och så strävade hilkolonnen upp för en provisorisk och illa plogad väg till en höjd, där manstarka lag arbetare höllo på att iordningställa två baracker, i vilka vi skulle börja upprätta ett sjukhus — antalet baracker blev så småningom fem —. Tänk, en kal skogsbacke med en skyhögh virkeshög innehållande de tre andra barackerna och tänk vidare, att däromkring stod en ring av sträva, snöhöjda granar, men att likväl mellan dessa skymtade de vita murarna av Transtrands kyrka, visande gammal bygd!

Vårt värsta problem var vattnet. I djupa, igensnöade fjällbäckar kilometerlängd från vår förläggning gällde det att med skopor ösa vatten i 50-litersflaskor och på bil forsla detta till det blivande sjukhuset och förläggningen, där vattenåtgången senare blev omkring 2000 liter per dygn.

Allt nog kom arbetet igång och eftersom dagarna gick, restes väggar och tak till ytterligare baracker, kaminer och spisar monterades in och den livgivande elden började skapa förutsättningar för vårt arbete att göra expeditioner, mottagningsrum för läkare, väntrum, poliklinik, apotek, röntgenavdelning, operatörsrum, linneförråd och sjukavdelningar, där duktiga sköterskor med biträde av våra "44-ors" satte in sängar, bäddade, eldade, skaffade primitiva sjukhusmöbler, ordnade förråd av sjukhuskläder m m och gjorde sig beredda för sin uppgift.

Länge dröjde det inte, förän sjuka började anlända från truppförband, tillhörande den så kallade "Dalagruppen", vilken hade ett förläggningsdjup på över 10 mil. Inom denna grupp återfanns vi själva från A 2, A 9, P 4 m f truppförband. De båda infreg i 15 och i 17 kommo endast delvis till Dalarna, beroende på den tilltagande influensaepidemien. Och så började så småningom denna epidemi göra sig märkbar även uppe i snöns land. För oss betydde det utvidgning av sjukhuset på så sätt att vissa civila lokaler fingo tagas i anspråk för vård av sjuka, och nu kan det vara lämpligt att låta vår registreringsbok tala.

Under en tid av sex veckor inskrevs och undersöktes av sjukhusets två läkare 600 personer. Av dessa intogs till vård i egna sjukavdelningar nära 400. Ett mindre antal sjuka remitterades till Mora och Falu lasarett och enstaka fall till vissa epidemisjukhus. För en utomstående person säger dessa siffror kanske inte så mycket. För den personal, som upplevt detta inifrån, säga de något helt annat. Det är uppenbart, att då erfarna, vältränade och samvetsgranna medicinare och kirurger biträdda av rutinerade sköterskor och hjälpsystrar gemensamt släta in sitt kunnande, så kan resultatet bli gott. Det bör även sägas att de hade tillgång till vårt försvars moderna sjukvårdsmateriel, instrument och läkemedel. Ändå tveksamt icke dessa ansvariga chefläkare, då tillgängliga läkemedel icke syntes nog effektiva, att utverka tilldelning av det läkemedel, som nog varje människa nu hört talas

om, nämligen penicillin. Vad det betydde beträffande de rätt talrika lunginflammationerna torde begripas.

Man brukar säga, att då ingenting hänt är allt bra. Det har inte hänt denna gång att några kistor sänts till kär hembygd. Någon liten del i detta lyckliga förhållande torde väl kunna tillräknas dem som här ovan särskilt omtalats.

Beträffande syftet med den i början omtalade vinterutbildningen, så blev den på grund av influensaepidemien i huvudsak förfelad, till stor nackdel för årsklass 1944. Beträffande sjukhuskompaniets uppgift, så har de där tjänstgörande "44-orna" fått en god, praktisk lektion för eventuella uppgifter i fält. De ha också väl följt det föredöme de haft i den förut omtalade sjukhuspersonalen och det bör sägas att de samvetsgrannt gjort sin många gånger krävande tjänst. De ha också frivilligt, då ledighet givits, tagit skidorna på och begett sig ut i denna underbara bygd, och de allra festa ha också startat från Sälenfjällets topp för att bege sig till det tillfälliga hemmet vid sjukhuskompaniet i Transtrand.

De ha också kilometerlängd därför kunnat se den flagga blåsa ut för vintertiden, ja, den flagga, på vit botten och med det röda korsat på, som i sig själv symboliserar den orders innehåll efter vilken de utfört sitt arbete.

Vi tjäna under hög symbol
en stor och sann idé
och vi ha sett som tidligt mål
att allt vårt bästa ge.

Vi tro att det som skänkes ut
av gott, som hjärtat bär,
sin rika lön skall ge till slut
hur lång än vägen är.

I dag med oss står till parad
en ståtlig dalabygd.
I tusental står granars rad
tätt under fjällens skygd.

De båda ram med sträva drag
och vinden biter hårt,
men ramen skänker sitt behag
och landet det är vårt.

A. Sunnerbo.

Idrott och friskvård 1994/95

Jonny Asp

En blick i backspegeln visar att det hände mycket under utbåret 1994/95. Våra anläggningar som erbjuds anställda och vpl har genomgått en standardhöjning, bl a kan nämnas att gymnastiksalen har nytt golv och hela delen med omklädning och duschar är ny. Motionshallen för anställda har kompletterats med diverse utrustning t ex boxningssäck. Personalen på avd är den gamla vanliga, förutom att Peder Eriksson har förstärkt avdelningen. Detta till en följd av att vi skall ge stöd till hela garnisonen, med bl a skolorna US med OHS/HK och SSS/HK.

Tävlingsmässigt var de stora händelserna MM Mc vinter i Älvdalen en höjdare, med mycket hjälp av 3. komp. Ebersteintävlingen i Östersund var en annan. Deltagandet i Eberstein började redan hösten 94 med nominering av deltagare, vi hade ett ovärderligt stöd och hjälp av Stig Låth. Han tränade lagen gemensamt en gång/vecka. T 2 laget bestod av Mj Anders Löfvenborg, Lt Anders Lundgren och Lt Mikael Åhlén.

Några axplock ur resultatlistorna.

3. komp tog storslam i serietävlingen mellan kompanierna genom att bli kårmästare i handboll, innebandy, lagkapp, löp stafett och därmed också totalt.

Av resultat på bortaplan bör särskilt nämnas att T 2 tog lagguldet i fältskjutning vid Militärmästerskapen (MM) genom Fk Mattias Johansson, kn Lars Carlsson, Lt Krister Liljedahl och kn Mauro Stell.

Mj Anders Löfvenborg har kört till sig flera framstående placeringar med motorcykel t ex en sjätteplats i militärklassen (tillika AM) i Gotlands Grand National.

T 2 nådde en femte plats i Ebersteintävlingen på skidor.

Därutöver genomförde flera T 2-officerare Vasaloppet /öppet spår.

*- Kårchefen beredd dela ut pris till vinnande lag.
(3. komp)*

Kårmästerskap

	<i>Klass 1 (- 35 år)</i>	<i>Klass 2 (36-50 år)</i>	<i>Klass 3 (50 år-)</i>
<i>Dagorientering:</i>	<i>Fk Tomas Larsson</i>	<i>Mj Kent Johansson</i>	<i>Öv Nils Smith</i>
<i>Nattorientering:</i>	<i>Lt Anders Lundgren</i>	<i>Övlt Håkan Jansson</i>	<i>-----</i>
<i>Fälttävlan:</i>	<i>Fk Tomas Larsson</i>	<i>Övlt Håkan Jansson</i>	<i>Öv Nils Smith</i>
<i>Terränglöpning:</i>	<i>Lt Jesper Eriksson</i>	<i>Övlt Håkan Jansson</i>	<i>-----</i>

I fältskjutning (en klass) segrade Fk Tomas Larsson.

T 2 inmarsch i Skövde 1905

Stabschefen, Övlt Håkan Jansson

T 2 90 år i Skövde - hur det började.

Den 26 september 1905 ställde Kungl Göta Trängkår upp för sista gången på borggården framför slutvärmnet i Karlsborg. Namnändringen till Kungl Göta Trängkår hade anbefallits 1904. Förflyttningen från Karlsborg till Skövde genomfördes som marschövning och efter två nattkvarter - det gick inte så fort på den tiden - ryckte kåren in på kaserngården i Skövde den 28 september.

Ur VK 29/9 läser vi:

"Göta trängkår inryckte å sin nya ståtliga förläggningsplats strax norr om Skövde, men inom dess område, i går fm. Kåren hade begynt sin marsch hit i tidags em.

Följande natt slog den läger vid Fagersanna och följande afton i Sventorps socken i närheten av Igelstorp, cirka en mil från Skövde. Därifrån uppbröt den vid 9-tiden i går. Dess ankomst hit var väntad kl 1100, men något före denna tid skedde intåget å förläggningsplatsen.

Kårens trumpetare, till fots, blåste en marsch och efter dem följde öfverste Falck tillika med staben. Så kom 1:a kompaniet och efter detta en rad vagnar med attiralj. Så följde det ena kompaniet efter det andra. Kompanierna ordnade sig i ett led å den stora, vackra kaserngården med åkdonen bakom sig. På slaget elfva sprängde 3:e arméfördelningens chef, generalmajor Nordenskjöld, med stab, in på gården. Generalen stannade framför fronten. Med mäktig stämma hälsade han den unga truppen välkommen till Skövde och sin nya förläggningsort och i sitt korta välkomsttal inblandade han några kärnfriska, fosterländska ord. Så höjde han till slut ett lefve för konung och fosterland. Truppen hurrade och musiken blåste fanfarer. Därefter höjde öfverste Falck ett lefve för generalen."

1995, T 2 inmarsch "da capo"

Redaktören

Konung Carl XVI Gustaf, landshövdingen i Skaraborgs län, Birger Bäckström, samt ett stort antal civila och militära dignitärer bevittnade med intresse och uppskattning den historiska kortege som Göta trängkår genomförde den 29 september, på en dag när, 90 år efter sin första inmarsch i Skövde. Kortegen inleddes på Heden och fortsatte senare till Skövde centrum.

Kårchefen, överste Niils Smith, iklädd m/å-29 inledde med att rida in och anmäla för fördelningschefen, överste 1. Johan Hederstedt. Kårchefen åtföljdes av adjutant (Otto von Krusenstierna) och ordonnans (Björn Lindulf). Hästarna var utlånade av Skövde rytarförening.

I tidstrogna uniformer m m följde 6 hästeki-page, varav det första var T 2:s kungsvagn (byggd för T 2 1900 i Paris, utlånad av Niils Gyllensvan, hästarna från Ingvar Karlsson). På vagnen spelade Fältmusikanterna (1905 föregicks kåren av sin trumpetare till fots). Så kom en postdiligens m/1850, ursprungligen tilldelad Västmanlands trängkår i Sala (T 5). Den användes av regementspastor och regementsintendent vid fältjänstövningar (vagnen utlånad av Sala hembygdsförening, hästarna av Yngve Käll).

-Konung Carl XVI Gustav -intresserad åskådare (flankerad av öv P Lundberg och B Andersson.)

-Kårchefen med adjutant och ordonnans.

Redskapskärra m/1905 (också från T 5 och Sala hembygdsförening) användes för transport av fältarbetsredskap (hästen från Kenneth Karlsson).

Kokvagnen m/1919 hade en kapacitet av 3 mål/dygn för 150 man. Matlagning kunde ske "under gång". (Från Militärhistoriska artilleriföreningen A 2, hästar från Gösta Birgersson och Tore Ek).

Trosskärra m/37 tillverkades i stort antal och användes även under efterkrigstiden. Den kunde förses med medar och fungera som kälike. Lastförmåga c:a 250 kg. (Häst från Ove Pettersson). Klövjehästen (från Mats Gustavsson) med särskild packsadel användes i svår terräng.

Så var det dags att övergå från "havremotorer" till bensin- och dieseldrift. Utbildning av motoriserade förband började vid T 2 1926 men flera år tidigare hade enstaka fordon kommit till kåren. Ett exempel är Scaniaambulansen m/1919 (från Scania museum) som 1923 tilldelades T 2. Även civila skövdebor kunde utnyttja den mot avgift.

Ett annat sjuktransportfordon som ingick i trängens organisation under många år var sjuktransportbuss m/41 (bussen lånad av Röda Korset i Göteborg). Den blev internationellt känd i form av "de vita bussarna" vilka deltog i många hjälpaktioner runt om i Europa i anslutning till 2. världskrigets slut. Många trängare ingick i dessa aktioner. Den äldsta lastbilsparken representerades av en "Tidaholmare" (lastbil m/1927) med en lastkapacitet på 1,5 ton (från Tidaholms museum) "Gamle Albin" (motorcykel m/42) med ägaren Lars Hallberg i sadeln avslutade den historiska delen av kortegen.

Dagens fordonspark åskådliggjordes av två långtradarekipage (ett Scania och ett Volvo från Björstigs respektive Olssons åkeri. Vardera är på 450 hästkrafter och en totalvikt på 60 ton) samt en allhjuldriven rullflakslastbil.

Efter förbimarschen ställdes ekipagen upp så att de talrika åskådarna hade möjlighet att skärskåda dem och i många fall minnas flydda dagar. Där fanns dessutom förbandsplats m m samt Arméns fältbageri där man kunde få wienerbröd och kaffe. Senare på dagen fortsatte kortegen till Hertig Johans torg. Där fortsatte firandet även på lördagen, då många skövdebor njöt av fältbageriets wienerbröd samtidigt som de studerade den "vita bussen", en skärmställning m m som stadens livaktiga 90-åring presenterade.

- T2 kungsvagn

- Postdiligens m/1850

-Redskapskärra m/1905

- Kokvagn m/1919

- Trosskärra m37

- Tre veteraner, fr.v: ambulans m/1919, lastbil m/1927 ("Tidaholmaren"), sjuktransportbuss m/41.

- Klövjuhäst

- "Gamle Albin - den bäste här i världen-----".

Utmanande baskerprov för T2:s blivande kompanibefäl

Staffan Johansson

Måndagen den 21 mars klockan 08.00 påbörjades det beryktade baskerprovet för årets kompanibefälselever (KB). Ett prov på soldatens förmåga att agera och verka under pressade förhållanden. Ett prov vars bifall leder till basker.

Måndag

Under måndagen testades bland annat soldaternas kunskaper i larmminering, vapenhantering, sambandsmateriel, avståndsbedömning och skjutning. Allt klockades. Allt bedömdes. Tider, nivåer, siffror som vid senare tillfälle räknades samman till ett slutgiltigt resultat för respektive pluton på kompaniet. Under dagen bedrevs marsch med full packning. All extra förplägnad såsom godis, läsk och annat ätbart länsades.

Till middag bjöds det på färsk fisk och potatis. Det kunde blivit en riktigt festmåltid! Maten var dock snålt fördelad, mycket snålt fördelad. De flesta fick ingenting. Värngrävorna fick definitivt ingenting. Natten spenderades under knäppetält i "ensamma vargen", en enmansbivack.

Tisdag

Nästkommande dag började tidigt. Marsch stod på schemat. Fler provningar väntade. Tillpassningen av skyddsmasken skapade oro. Det finns alltid någon, vars mask inte är tät - så också denna gång. Sjukvårdsmoment blev ett faktum med bårbärning. Det byggdes A-bro för övergång av vattendrag. Nya vapensystem testade soldaternas tekniska förmåga. Orienteringen blev riktigt svår. Soldaterna fick dessutom ta del av grunderna i sprängtjänst. Maten var fortfarande ett avsaknat faktum. Efter mörkrets

inbrott väntade ingen vila. Ovissheten rådde. Ständiga förflyttningar blev istället verklighet. Det blev ingen sömn under natten. Med ställda tidskrav krävdes ständig förflyttning = ständig fotmarsch.

Arbete med "A-bro"

Onsdag

På onsdagens morgon anlände soldaterna till Hagen. Fystest, maxtest och snabbförflyttning till garnisonen. Hinderbanan stod stadigt och väntade på soldaternas fullföljande av banans barriärer och skydd. Det var tungt. Ingen mat sedan den omständliga fisken på måndagens kväll.

Ytterligare fotmarsch! Många trodde att baskerprovet var över. Till trots blev det nya uppgifter som innebar ytterligare fotmarsch.

Senare på eftermiddagen nådde dock soldaterna pansarvallen för högtidlig basker-ceremoni. Soldaterna fick därmed ta fram den basker de burit i vänster jackficka under hela veckan och ta på den istället för fältmössan.

Baskerprovet blev väl genomfört och soldaten känner att han förtjänat sin basker. Samtidigt fick kompaniet dessutom testa och utbilda sina soldater. En lyckad kombination!

In Memoriam

Evert Argus

Evert växte upp som mittenpojk av åtta syskon och föräldrahemmet – en banvaktstuga – var beläget vid Bodafors i Småland. Ofta återvände han till att berätta om sin barn- och ungdomstid, där utrymmet i den trånga stugan inte tillät några större svängar, varför hänsyn och respekt var en nödvändighet för familjesammanhållningen. Med Södra stambanan inpå knutarna på ena sidan och med en lockande badsjö om sommaren och skridskosjö om vintern på den andra sidan fick alla ikläda sig ansvar för familjens yngsta. Alla lämnade dock hemmet välbehållna när det var dags att söka förvärvsarbete.

Evert sökte och fick anställning som Volontär vid T2 1935 och utbildades i motortjänst. Han genomgick sedvanliga underbefälsskolor med goda vitsord och fick därefter möjlighet att studera vid Försvarets läroverk, varefter följde underofficersskola och befordran till sergeant 1944. Fanjunkaregraden kom 1956 och han blev sedan en av de första som erhöll truppförvaltarebefordran.

Everts stora intresse var idrotten såväl i tjänsten som på fritiden. Handbollen satte han högt på listan, vilket gjorde honom till backspelare i IFK Skövdes representationslag i flera år. Då han tyckte om att vistas i skog och mark kom naturligt orienteringen att uppta en stor del av hans tid. Som den motorman han var, tog också

bilorienteringstävlan sin del av idrottsintresset och tillsammans med sin arbetskamrat Arne Molin hemförde detta par mången seger till T2.

Efter sin pensionering erhöll han under några år en kontorsbefattning vid Gullhögens fabrik. Han blev fritidschef i Skövde kommun 1973 för att mellan åren 1974-1984 bestrida samma befattning vid Länsstyrelsen i Skaraborgs län.

Evert var en mångsysslare och hade ett praktiskt handlag. Sommarstugan vid Örlen utgjorde ett bevis på detta där slutresultatet blev en mönsteranläggning. Hans tid räckte till för alla och sina kunskaper ställde han gärna till förfogande närhelst vänner och bekanta behövde hjälp. Denna hans tjänstvillighet kom bland annat T2 Kamratförening tillgodo, då han deltog i flyttningen av T2 museum till det nya Garnisonsmuseet samt var behjälplig med uppbyggandet där av T2-delen. Det stora arbetet med att till tid, plats och namn katalogisera mängder av fotografier från svunnen tid belönades med Sveriges militära kamratföreningars riksförbunds förtjänstplakett i guld.

Evert har lämnat ledet. För oss som lärde känna honom som en duglig och vänfast person är saknaden stor.

K-G Ljungqvist

Födelsedagar 2005-07-01 – 2006-06-30

Kn	Mats Fransson	05-07-04	50 år
RO/Lt	Tommy Hedin	05-07-11	50 år
RO/Kn	Jerry Mähler	05-10-05	50 år
Kn	Mats Kjellén	05-10-15	50 år
RO/Kn	Peter Liljedahl	05-10-24	50 år
RO/Kn	Fredrik Lundgren	05-11-02	50 år
RO/Kn	Lars Carlsson	05-11-06	50 år
RO/Kn	Håkan Lilja	05-12-01	50 år
RO/Kn	Claes Stefansson	05-12-01	50 år
RO/Kn	Dennis Gouranius	05-12-15	50 år
Lt	Ove Lidgren	06-01-07	50 år
RO/Lt	Roland Wernlund	06-01-12	50 år
RO/Mj	Kent Askebäck	06-02-01	50 år
RO/Övlt	Bengt Alvland	06-02-01	50 år
Mj	Thore Fries	06-02-16	50 år
RO/Kn	Björn Sterner	06-02-17	50 år
RO/Lt	Tor-Leif Runesson	06-02-27	50 år
RO/Mj	Carl-Gustaf Theen	06-03-12	50 år
RO/Lt	Nils Åke Ohlsson	06-04-03	50 år
RO/Kn	Peter Nordh	06-04-06	50 år
RO/Kn	Bertil Fredström	06-04-24	50 år
RO/Kn	Per Svensson-Borrud	06-06-08	50 år
RO/Mj	Hans Björk	05-07-17	60 år
RO/Kn	Bert-Åke Waldo	05-08-15	60 år
RO/Mj	Rolf Björn	05-08-31	60 år
RO/Kn	Roland Eklund	05-09-17	60 år
RO/Kn	Torgny Nilsson	05-10-14	60 år
RO/Övlt	Peter Alf	05-10-18	60 år
RO/Kn	Anders Sjögren	06-01-04	60 år
RO/Mj	Anders Ejdergård	06-04-20	60 år
RO/Kn	Tage Danielsson	06-05-11	60 år
RO/Kn	Bengt Lundahl	06-05-11	60 år
RO/Kn	Per-Olof Törnquist	06-05-16	60 år
RO/Lt	Ove Larsson	06-05-19	60 år
RO/Kn	Björn Hedlund	06-05-24	60 år
RO/Kn	Erik Sundström	06-06-08	60 år
Kn	Rolf Svelander	06-06-12	60 år
RO/Kn	Per Gunnar Skog	06-06-27	60 år

Reservofficersinformation

Peter Dahlqvist

Skall inom de närmaste veckorna börja arbetet med att sammanställa svaren på de utskickade enkäterna. Återkommer senare med resultatet och nöjer mig just nu med att konstatera att svarsprocenten blev 71.5 samt att cirka 110 avtal av de som löper ut 2005 sägs upp.

Vi har nu fått nya ingångsvärden för vilken insatsorganisation som T 2 skall svara för. Detta innebär en krympande organisation och följaktligen ett minskat behov av både yrkes- och reservofficerare i insatsorganisationen. Arbetet med placering av personalen skall vara slutfört 05-09-01. Jag kommer efterhand som arbetet fortskrider att kontakta er som kommer att få en inriktning mot insatsorganisationen.

Vi har som vanligt fått mycket god hjälp med utbildningsarbetet. Stort tack för alla goda insatser! Totalt har 6 RO, förutom de två som genomför sitt fänriksår, tjänstgjort i GRO.

De elever som tar sin yrkesofficersexamen 05-06-16 kommer att erbjudas anställning som reservofficerare vid T 2. De kommer också att erbjudas möjligheter till tjänstgöring i GRO t o m 05-08-31. Efter den tidpunkten får i nuläget inga reservofficerare tjänstgöra i GRO. Om möjligheten öppnar sig för att anställa dem som yrkesofficerare så är det inga svårigheter att växla från reservofficer till yrkesofficer i och med att de redan har avlagt yrkesofficersexamen.

Vad gäller kommande rekrytering av reservofficerare så finns i dagsläget inte några styrningar avseende tider, tilldelning av platser med mera. Nya löner för reservofficerare är i skrivande stund inte klart utan det får jag återkomma med. Vi när en förhoppning om att kunna få planera in en RO-träff i någon form, helst under 2006. Återkommer i detta. Påminner om T 2 hemsida www.t2.mil.se

Är Du intresserad av utlandstjänstgöring? Kontakta mj Ola Ottosson för mera information. Mig når Du som vanligt på 0500-46 52 06 alt peter.dahlqvist@mil.se

Ny personal till T 2

Carina Karlsson

Med anledning av FB 04 och den omstrukturering som sker i FM har personal vid avvecklingsförband fått erbjudande om ny placering vid T 2. Av den personal som erbjöds ny placering vid det första bemanningsmötet var ett 50-tal officerare och civila på besök till Skövde och T 2 den 3-4 maj. Efter mottagande av garnisonens förbandschefer bjöds besökarna på rundtur i Skövde med omnejd. Skövde Kommun arrangerade en mäsas för besökarna i Stadshuset tillsammans med kommuner ur gamla Skaraborg, men även andra intressenter såsom bostadsbolag, Arbetsförmedlingen m.fl.

Av de som var här på besök har 38 personer tackat ja till ny placering tillsvidare vid T2. Ytterligare tre bemanningsmöten kommer att äga rum under våren och sommaren. T2:s totala personalram skall öka med knappt 100 anställda.

Besökarna fick bland annat information i Skövde Stadshus

T 2 personal i utlandet

Ola Ottosson

Personal från T 2 är som vanligt efterfrågande till Utlandsstyrkor. Många viktiga och betydelsefulla erfarenheter tillförs regementet genom dessa insatser.

Lt Arne Svanberg	KS 10 Kosovo
Lt Rickard Thörn	KS 10 Kosovo
Lt Erik Johansson	KS 11 Kosovo
Lt Magnus Hammar	LA 02 Liberia
Fk Anna Björsson	ISAF Afghanistan
Övlt Lars Pålsson	EB 01 Bosnien
Lt C-G Pettersson	EB 01 Bosnien
Kn Krister Liljedahl	EB 01 Bosnien
Kn Mats Fransson	EB 01 Bosnien
RO/ mj Per Lothigius	EB 01 Bosnien
Fk Carl Hagman	EB 01 Bosnien
Övlt Gustav Berggren	EB 02 Bosnien
Mj Stefan Ling	EB 02 Bosnien
Fk David Klasson	EB 02 Bosnien
Kn Fritz Löf	EB 02 Bosnien
Civ Roger Karlsson	EB 02 Bosnien
Kn Stefan Sahlström	EB 02 Bosnien
Kn Markus Gannnerud	EB 02 Bosnien
Fk Lars-Erik Lindblad	EB 02 Bosnien
Kn Anders Eriksson	EB 02 Bosnien
Lt Markus Käll	LA 04 Liberia

In Memoriam

Erik Funck

Till minnet av rödakorsaren Erik Funck

Rödakorsaren Erik Funck har avlidit i en ålder av 93 år. Han sörjes närmast av hustrun Elisabeth, barn, barnbarn och barnbarnsbarn.

Erik tjänstgjorde vid Göta Trängregemente där han enligt dåvarande befälsordning pensionerades som kapten vid 50 års ålder.

Redan under tiden som aktiv officer ägnade han Röda Korset stort intresse. Han var bland annat kårinspektör i tio år (1947- 1958). Som sådan verkade han för utveckling av RK, hemvärnssamariter, civilförsvarets luftskydd, beredskapsförråd med mera. Genom larm- och katastrofövningar kontrollerades kunskaper och beredskap.

I hela tjugo år (1958-1978) var Erik anställd som distriktssekreterare för Skaraborgs Rödakorsdistrikt. Erik var en skicklig och energisk organisatör. Under hans ledning växte distriktet till ett av de främsta i landet såväl när det gällde antalet lokalorganisationer, medlemmar och utbildade, som när det gällde insamlingar och hjälpverksamhet hemmavid och i världen. 10% av länets invånare var medlemmar.

Skaraborgs Rödakorsare bevarar Erik Funck i tacksamt minne. Med mångas hjälp lade han grunden för den fortsatt framgångsrika rödakorsverksamheten i före detta Skaraborgs län.

Bertil Kamph

F d Ordförande i Skaraborgs RK

Revy, dans och operett i Götasalen

Eva Nilsson

Uppskattade nyårsrevyer

Under 50-talet och några år in på 60-talet var Götasalen på T2 den givna platsen för sång, dans och musik. 1952 flyttade Runo Sundberg och resten av gänget i Nyårsrevyn från Läroverkets aula till Götasalen, där det fanns plats för ca 500 personer. På den sluttande(!) scenen gavs ett tio-tal välbesökta revy-föreställningar varje år. Publiken kom i första hand från Skövde men även många tillresta fanns i salongen. Salongen hade ett plant golv. För att alla skulle se bra, så gjordes scenen lutande.

-Det var bedrövtligt, berättar Runo Sundberg, känd revyprofil. Golvet lutade 10°. Det såg konstigt ut och det var också svårt att göra dekor till föreställningarna.

-En firma stod för belysning och scenbygge. De var dåligt insatta i hur det fungerade i praktiken, så det blev inte så lyckat, berättar Runo. Vi hade dock tur att få Ingmar Bergmans regiassistent att regissera nyårsrevyn ett år och han lyckades driva igenom en ändring av dekor och scen. Revyerna som spelades hade alltid lokal anknytning. Tongivande författare var Rune Modig och Folke Andersson. Det var inte bara Runo Sundberg som satte upp revyer i Götasalen. Stikkan Andersson är väl mest känd som mannen bakom ABBA. Väd många inte vet är att han 1953 spelade revy i Götasalen i Skövde. Idag är Runo Sundberg aktuell i den 4:e omgången av Hem till gården.

*Magnus kvintett i Götasalen
någon gång på 60-talet*

Dans till orkester

Från mitten av femtiotalet och tio år framöver arrangerades danser till orkester i Götasalen. Tre av fyra lördagar var det Toyvo Sandbergs orkester som stod för underhållningen. Andra, då kända, orkestrar var t ex Cool Candys med Siljablo Nilsson som gästartist, Blue Notes och Bosse Skoglunds. Danserna vände sig till en publik i åldern 18-25 år. De fick lyssna till mycket jazz, schlagermusiken kom in lite senare. Ofta sjöng en vokalist med orkestern. – En rolig sak var tunneldansen, berättar Arne Martinsson som är musiker och har spelat otaliga gånger i Götasalen. – Det byggdes upp en tunnel där paren dansade igenom. Där inne kunde ingen se dem för det var mörkt, så de som ville passa på att pussas brukade tycka att tunneldansen var trevlig, skrattar Arne. Idag kan man få betala en hundralapp i inträde på nöjesställena. I mitten av femtiotalet kostade det 2,50 kr. Något mer om det var en känd orkester som spelade.

Operettsällskapet bildas

Sköve Operettsällskap bildades 1955 och satte upp sin första föreställning 1956 i Götasalen. Det var Lilla Helgonet. Till den andra uppsättningen värvades Elisabeth Zettergren att spela Ottilia i Vita hästen.

-Jag har alltid älskat att sjunga, berättar Elisabeth. Att få vara med i Operettsällskapet var en dröm som gick i uppfyllelse. Elisabeth fortsätter:

-Det var mycket trivsamt i Götasalen. Visserligen var logerna primitiva, men det var alltid väldigt bra stämning. Det var bara lite knepigt att scenen lutade och publiken satt på plant golv. Det ställde vissa krav på skådespelare och dekor. 1958 kom Rulle Lövgren med i Operettsällskapet. Den första uppsättningen Rulle medverkade i var Teaterbåten. Därefter följde en rad av de mest kända operetterna; Cirkusprinsessan, Greven av Luxemburg, Czardazfurstinnan och Ökensången. 1964 invigdes Kulturhuset i Skövde. I och med det var Operettsällskapet tid i Götasalen över. Fortfarande sätter sällskapet upp föreställningar på Stadsteatern. I år är det femtio år sedan Operettsällskapet bildades och det firas med att ge publiken Glada Änkan.

Skyttet vid T 2 från 1977 och framåt

Lars S Carlsson

Skall i lite korta ordalag försöka att beskriva den skytteverksamhet som jag känner till från T2-åren 1977 och fram till dessa dagar. Givetvis så kommer pistolskyttet att dominera detta.

När jag gick in genom grindarna på T 2 vår/sommar 1977 så visste jag egentligen ingenting om den militära skytteverksamheten. Självt var jag skytt sedan tidigt 70-tal och givetvis redan "frälst" som den mycket karismatiske fanjunkaren Hans Jensen lät uttrycka det vid ett av våra första möten.

Han var min första kontakt med det militära skyttet och bara det mötet var omtumlande på många sätt. En mera drivande eldsjäl får man nog leta efter. På regementet vid den tiden så förde skyttet en tynande tillvaro enligt mitt förmenande, vi genomförde luftvapenskytte med de vpl en kväll per vecka under deras utbildningstid. I övrigt fanns det några få officerare som ägnade sig åt gevärs- samt kpist-skytte, i övrigt ingenting.

Under senare delen av 70-talet så ökade pistolskyttet och vi fick genom regementet köpa in de första moderna tävlingspistolerna av märket Walther. Detta verkställdes av dåvarande majoren Gunnar Nylund och med en idrottsavdelning som knorrade och tyckte det var för dyrt.

Korthållsbanan bakom gamla "plutoff-mässen" blev mera frekventerad än på många god dag. Regementet började också bli representerat på militärmästerskapen även i grenar med pistolskytte. Till och med så började en och annan gammal god pistolskytt från T2:s förra storhetstid dyka upp på banan.

Under 80-talet så hände det mycket. Regementet bytte sida på staden och flera nya officerare kom till regementet, vissa av dessa var av god klass när det gällde pistolskyttet och regementet radade upp medaljer från militärmästerskapen år efter år. Lag- och individuella medaljer var inte ovanliga alls.

I och med detta så var det till och med vanligt att officerare som tillhörde T 2 också representerade landet på nordiska mästerskap samt militära världsmästerskap runt om i världen.

Denna trend höll något eller några år in på 90-talet men sedan har aktiviteten åter börjat sjunka. Detta orsakades givetvis av omstruktureringarna som rullade på i en aldrig sinande ström.

Inte något ont som inte medför något gott. Vi fick officerare från nedläggningsförband och på så sätt hade även regementet kvinnlig representation i våra militära damlandslag under några år i början av det nya årtusendet.

Idag är vi åter tillbaka på en låg nivå eftersom skolsystem har förändrats, internationell tjänst tillkommit och det blir allt svårare att locka folk till skyttesporten, trots alla OS-medaljer som "de svenske" bär hem. Givetvis så är de nya och mera häftiga sporterna en liten bov i detta drama också. De tilltänkta militära skyttarna har dessutom lojaliteter på olika håll som gör att en "liten hobby" kanske lätt hamnar i bakgrunden.

Vi får heller inte glömma att även de militära säkerhetsbestämmelserna har förändrats och gjort det svårare att ha tillgång till vapen, på både gott och ont givetvis.

Kapten Krister Liljedahl

Du är väl med i T2 IF?

Fotbollsspelande befäl vid T2

Rolf Berg

Att som befäl inom Försvarsmakten utöva idrotten fotboll, har inte varit helt lätt då denna idrottsgren inte har någon direkt koppling till den militära verksamheten. Trots detta så har det ändå under årens lopp varit en och annan, som vid sidan av sin militära gärning ägnat sig mer eller mindre allvarligt åt denna idrottsgren. Jag vill nog påstå att det krävdes en hel del envishet och intresse för att vid sidan av sitt arbete inom försvaret kunna ta en plats i ett fotbollslag av dignitet. Man kunde inte räkna med någon större förståelse från sina överordnade, då det gällde att kanske få några timmars ledighet för att delta i någon av alla de seriematcher, som skulle genomföras under en säsong. Dessutom gällde det ju att vara med på så många träningar och träningsmatcher som möjligt, för att kunna ta en plats i laget och därvidlag så var chanserna till eventuell ledighet om möjligt ännu mindre. Detta var säkert också den största anledningen till att många lovande spelare kom att sluta alltför tidigt med ett aktivt utövande av sin favoritsport. Efter hand så har dock förståelsen för att även andra idrottsgrenar än de direkt militära kan vara till gagn för Försvarsmakten ökat och idag kan ju till och med golf anses som acceptabelt att utövas av en yrkesofficer.

Vad det gäller fotbollsutövande befäl från T2 så finns det inte något nedtecknat, utan vi får förlita oss på vad tidigare befäl vid regementet kommer ihåg av gamla fotbollskämpar, som utövade militäryrket. Beroende på stor risk för felaktigheter så har grader på personerna och aktuella årtal avsiktligt utelämnats. Men här kommer i alla fall en rad av befäl vid T2, som mer eller mindre framgångsrikt ägnat sig åt fotbollsutövande vid sidan om sin militära verksamhet. Det finns dock en uppenbar risk för att någon inte har ihågkommits och i så fall ber vi om ursäkt för detta.

Den mest framgångsrike var sannolikt Nils "Tidan" Johansson som spelade i IFK Göteborg och också deltog i flera landskamper. Eve Nilsson, Hans-Marcus Jensen, mest känd som duktig handbollsspelare, spelade i IFK Skövde liksom Kjell-Åke Magnusson (även Ulvåkers IF och Borgunda IK), Rolf Lundberg (mest känd från Sils IF), Rolf Berg (även Tidavads IF) och Jan-Olov Bengtsson (även IK Tun). Harry Edsberg och Karl-Olof Larsson spelade i Borgunda IK och Helmer Jonsson i Skultorps IF där även Mikael Magnusson fanns med under några år. Peder Eriksson spelade i Skara IF, Ingemar Persson i Låstads IS och Håkan Höglander i Degerfors IF och KB Karlskoga.

Förutom aktivt fotbollsspel så har även flera av dessa herrar verkat som tränare och ledare för olika klubbar under årens lopp.

T2 har också några väl meriterade fotbollsdomare, där Ingemar Johansson (också spelat fotboll i Korsberga IF) var den som dömde högst upp i seriesystemet, men även Kjell-Åke Magnusson och Sven-Olof Johansson var väl sedda rättsskipare på dåtidens gröna och ibland leriga fotbollsplaner.

På senare tid har som bekant också damfotbollen i Sverige gjort stora framsteg och vad det gäller T2, så har Anne-Lie Metso bidragit med att bli en ledare för Västgötalaget i fotboll.

Ju längre tillbaka i tiden man går ju svårare var det antagligen att utöva aktivt fotbollsspel kombinerat med en yrkeskarriär inom det militära. Det är därför kanske inte så konstigt att inte någon av de här nämnda personerna heller lyckades nå några högre höjder inom den militära hierarkien. Redan tidigt i den militära utbildningen fick man ju lära sig att kraftsplittring är av ondo, vilket här har sitt tydliga bevis.

Låt oss emellertid hoppas på att framtiden innehåller en betydligt större flexibilitet både vad avser allehanda enskilt idrottsutövande såväl som i kombination med en eventuell militär karriär.

T2-officern Mikael Lerjéus dömmar idag fotboll i de högsta divisionerna. (Red. anm.)

Orientering och skidor

Rune "Spurten" Emanuelsson

Det är väl ingen tvekan om att en entusiastisk ledare kan få fram många deltagare i en kanske mer eller mindre vanlig sport, och någon vanlig sport var väl varken orientering eller skidlöpning på T2. Men entusiasterna Evert Argus och Bengt Öman fick både orienteringen och skidåkningens vid T2 att höjas i värde vid regementet under 50- och 60-talet. Inte för att de själva var några särskilt framstående utövare av respektive sporter, men de insåg värdet av sporterna, kanske också ur militär synvinkel. Nu var det ju så, att de båda sporterna kompletterade varandra ganska bra. Orienterarna tränade skidor på vintern för att uppehålla konditionen och skidåkarna deltog i vår- och höstorienteringarna för att vara väl förberedda till vintern.

Det stora målet för skidåkarna var alltid ett deltagande i Vasaloppet, men innan dess fanns alltid en mängd andra långlopp som mer eller mindre var ett måste att delta i för att vara väl förberedd för det stora kraftprovet, Vasaloppet. Som exempel på sådana lopp kan nämnas: Munkspåret, Finn-Töreloppet och Hökensåsloppet, för att nämna några.

Några ambitioner att vinna loppet fanns inte och var heller inte realistiskt, utan det var mest en fråga om välbefinnande och välträning som motiverade deltagande.

För orienterarna fanns dock en klar målsättning... Det gällde att bli "Bäst i sta'n", bäst i Skövde med omnejd på seniorsidan alltså. Klart är, att T2-orienterarna dominerade sporten under 50- och 60-talet i Skövde men många gick över till att tävla för en annan Skövdeklubb, nämligen IF Hagen. Att vara medlem i IF Hagen gav de duktiga T2-orienterarna en chans att delta i ett "10-mila-lag" vilket inte var möjligt inom T2 IF.

Även om T2-dominansen försvann från lokalpressens förstasidor, var det i stor utsträckning T2:are som dominerade resultatlistorna i seniorklassen. Men de orienterande T2:arna var inte nöjda med detta. Det var i de militära mästerskapen man ville nå framgångarna. Det fanns både Milo- och Armémästerskap.

Några större framskjutna placeringar i Armémästerskap kan man inte konstatera, bortsett från en sjätteplacering vid Armébudkaveln i Ronneby 1966. Däremot var framgångarna vid Milomästerskapen desto större. Tävlingen omfattade alla förband inom det dåvarande 3:e Milot. Flera gånger fick T2:are stiga upp på översta prisplats.

Detta är framförallt en referens till 60- och 70-talet. Numer ser man alltför sällan T2:are som vinnare i de militära mästerskapen. Är det manne alltför obekvämt att med kroppslig möda ta sig fram i okänd terräng, eller har orienteringen tappat betydelse ur militär synpunkt? Annat var det i början av 70-talet då det premierades med ett så kallat "trupptraktamente/dag" för att delta i 5-dagarsorienteringen.

Storhetstiden för T2 både vad gäller skidor och orientering är tydligen helt förbi. Man kan ju alltid hoppas på att den tiden en gång skall återkomma och utvecklas nu när hela funktionen utvecklas. Även om T2-idrott fortfarande lever, dock nu i en tynande tillvaro hoppas man att idrotten inom Försvarsmakten får en renässans.

Utan att skämmas ett dugg, så tillägger Redaktören att skribenten ovan, Rune Emanuelsson, är en av T2:s större idrottsprofiler genom tiderna. Men det tillägger Redaktören...

Handboll vid T2

Rune Brodow

T2 handbollslag Milomästare 1945

Under 40- och 50- talen var handbollen starkt knuten till de militära förbanden, kanske främst på grund av brist på idrottshallar. Handboll spelades då i regementenas gymnastiksalar. Det främsta exemplet från denna tiden är kanske F 11:s allsvenska handbollslag vars lagmedlemmar utgjordes av flottiljanställda.

Skövde garnison var härvid inget undantag utan här utnyttjades också regementenas gymnastiksalar för "civil" handboll. Klubbarna rekryterade ofta ledare och tränare från de militära leden och från Skövde kan nämnas sergeanten Herman Somby från P 4. Somby var med och bildade den idag så aktuella handbollsföreningen Skövde handbollsflickor samt tränade även Skövde AIK:s allsvenska handbollslag.

Från T 2 kommer vi ihåg Evert Argus som i många år var en stabil back i IFK Skövdes representationslag. Att skriva om handboll och T 2 skulle vara en omöjlighet utan att ägna ett antal rader åt Hans Jensen. Denne blåvite entusiast som ägnade mycken tid åt IFK:s handboll och som vi idag kanske får tacka för att Skövde har haft ett lag i SM-final för första gången. Historien berättar nämligen att under ett styrelsemöte 1962 i IFK förelåg ett förslag att lägga ner handbollen i IFK i brist på spelare och tränare. Pengarna skulle istället satsas på fotbollen. Då lär Hans Jensen rest sig upp och förklarar på sin

skånska dialekt: "Jag tar hand om seniorträningen nästa år och jag skall inte ha nåt betalt för det". Och som det ofta gick när Jensen gav prov på sin auktoritet blev det vid detta. Huruvida ersättning utgick eller inte berättar inte historien.

En samtida aktiv spelare var Gunnar Persson, fast han spelade i den rödsvita AIK-dressen. Gunnar spelade med i Skövde AIK:s A-lag ett antal år under deras allsvenska sejour. En annan T2:are var Olle Andersson, som var lagledare för ett av AIK:s lag och som utövade sitt ledarskap på ett auktoritärt men ändå modernt sätt. Såväl Hans Jensen som Gunnar Persson övergick efter sin aktiva handbollskarriär till "korpen". Här hade T 2 ett fruktat lag som resulterade i ett antal cupvinster och seriesegrar. Många hårda duster utkämpades mot P 4, Brandkåren, Volvo med flera lag. Spelamann som dyker upp i minnet från den tiden är Pelle Löfstrand, Christer Schön, Ivan Österblad, Stieg Hermann, L-G Winterfeldt, Nils-Olof Fagerström, Stellan Pihlemark. Bland sentida aktiva handbollsspelare från T 2 kan nämnas Kjell Persson (numera Smidelöv), Janne Törnqvist och Mats Billing. Förmodligen har jag glömt nämna några men detta får läsaren och dom bortglömda ursäkta då detta utspelade sig under 60- och 70-talen och minnet har hunnit bli något fördunklat.

Golf

Ulf Floberg

Regementets mest kände golfspelare genom tiderna, Lars-Gunnar Winterfeldt, var den som tillsammans med undertecknad en gång i tiden "införde" golf vid regementet. Detta började på 70-talet och man kan utan att tveka påstå att det inte var så lätt. Förståelsen för personer som idkade denna "snobbsport", som den kallades då, var i det närmaste obefintlig. Golf betraktades på den tiden inte som varken idrott eller sport, utan snarare något som något överklassnöje förunnat ett fåtal. Legenden Sven Tumba var väl den som gjorde sporten accepterad som idrott i de bredare folkleden.

Vi var i alla fall ett fåtal entusiaster som efter ett visst motstånd lyckades få till stånd en golfsektion inom T2 Idrottsförening. Att då få tillfälle till att utöva sporten, eller att träna, eller att på tjänstetid ens samtala om golf var uteslutet. Allt skedde på fritid och nästan uteslutande ideellt och för egna pengar.

Efter något år lyckades vi få idrottsföreningen att ställa upp med en pokal som skulle utgöra vandringspris. Statuter utarbetades och tävlingen om "T2-Cup" kunde påbörjas. I statuterna inskrevs att pokalen skulle vara "ständigt vandrande" eftersom vi inte trodde att det skulle kunna gå att få fram någon ny om en spelare skulle erövra den för gott.

Vi var som sagt inte så många golfspelare, så därför genomfördes de första årens tävlingar i form av matchspel där alla mötte alla. Detta matchspel pågick över hela sommaren och den spelare som hade vunnit flest matcher blev vinnare.

Efterhand strömmade det till flera golfare till sektionen inom T2 IF. Statuterna fick skrivas om och tävlingen om pokalen blev nu istället tre deltävlingar poängbogy där de två bästa fick räknas. Tävingen genomfördes då på de tre olika golfbanorna Falköping, Billingen och Hökensås. Att tävlingarna gick av stapeln på lördagar är väl inget som behöver påpekas.

Numera spelas tävlingen om T2-Cup vid ett tillfälle per år och avgörs som slaggolf. Till tävlingen kommer årligen cirka 30-talet spelare och pensionerade T2:are är välkomna att delta. Detta är en fin länk mellan nuvarande och före detta officerare vid regementet. Ett krav för att få delta har dock hela tiden varit ett medlemskap i T2 IF.

Under åren har golfarna varit mycket aktiva och har deltagit i tävlingsverksamhet, inte bara i staden och länet, utan även längre ut i periferin och högre upp i större sammanhang. Militärt har T2-golfarna hållit sig framme och segrat i bland annat arrangerade Milomästerskap och den stora tävlingen Marincup Väst, där alla förband och skolor i västra Sverige är representerade.

Idag är T2 golfsektion mera aktiv än någonsin och det är svårt att tro att vi golfare en gång hade det så "trögt i portgången". Den pokal som inköptes i början av 70-talet har vandrat sedan dess och gör det fortfarande och det är med stor glädje som såväl gamla som unga träffas årligen för att "kriga" om trofén. Hur många andra av T2 vandringspris har vandrat i över trettio år? Nu har också initiativ tagits till en sidotävling för "oldtimers" och dessa spelade sin första tävling i fjol på Knistads golfbana. Visst har vi T2-golfare både Sven Tumba och Lars-Gunnar Winterfeldt att tacka för en del.

Johan Lindvall klipper till

Tre "oldtimers" i koncentration på green

Ishockey och annat på is

Håkan Loft

Ishockeyn har väl inte varit en av T2:s större idrottsgrenar genom åren även om det på gamla regementsområdet fanns en hockeyrink som togs bort i mitten av 70-talet.

Enligt mina källor har det inte varit någon, vare sig fast anställd personal eller reservofficerare, som deltagit i landslaget eller spelat i högsta serien, antingen denna bar namnet allsvenskan eller elitserien. Detta påstående är ändå med viss reservation eftersom det kanske varit någon långt tillbaka i tiden som nått eliten. Men om någon kan påstå motsatsen så är det välkommet att presenteras i nästa nummer av "Götaträngaren".

Eftersom det varit så dålig representation av anställda i elithockeyn får Övlt Stieg Herman utnämnas till "hockeyspelare" då han spelat bandy i allsvenskan för Katrineholms SK. Det är inte ofta en major som jag får det stora nöjet att befordra en överstelöjtnant... Grattis Stieg, du är numera hedershockeyspelare.

Av oss som nu tjänstgör vid regementet är det nog vår stabschef Övlt Anders Eriksson och officerarnas fackordförande Kn Ingemar Persson som under senare tid mest har försökt leva upp till riktiga hockeykrigare. Detta påstående grundar sig på en händelse för några år sedan då T2:s korplag i hockey-bockey mötte "Lerdala" på Billinge hus isstadion. Det var 14 grader kallt när ett tjugotal vuxna karlar samlades för att klockan 22.00 starta

en, troligtvis för världsfreden, helt avgörande match. När klockan var 22.07 stoppades matchen av domaren med nyss nämnda personer i vild fajt med fienden (andra vuxna karlar från Lerdala på andra sidan berget). Denna kväll fick bli en T2:s milstolpe i hockeyhistorien. T2 fick sina hockeyhjältar i nyss namngivna personer.

Vad bidrog då undertecknad med under detta tumult? Ja, hade jag inte varit av domaren *felaktigt* utvisad hade jag naturligtvis stoppat spektaklet omedelbart.

Även om vi anställda inte varit så framgångsrika inom ishockeyn så har vi ändå haft många duktiga spelare bland våra soldater. Många av Skövde IK:s mest framgångsrika spelare har gjort sin värnplikt vid regementet. De bästa har väl dock soldaterna med sina rötter i Mariestad varit. (Det svider i själen att erkänna detta men det är helt sant, eller vad säger Kn Wejne Molin, hängiven Skövde IK supporter?)

Sjuktransportgruppchef Staffan Lundh och sjuktransportsoldat Peter Ottosson har båda varit med och tagit SM-guld med Färjestad och deltagit i Tre kronor vid många tillfällen. Att det är sjukvårdssoldater som lyckats bäst är nog ingen tillfällighet för ishockey är ju en tuff, riktigt tuff, sport. (Artikelförfattarens egen kommentar)

Inhoppare i halvtid

Alv Svensson

*BSI "Befälsskola instruktörer" och
BMS "Beställningsmannaskola, sjukvård"*

"Vid sjutton års ålder blev stugan mig trång". Denna travesti av E. G. Geijers bevingade ord ägde sin tillämpning på mig när jag kände att arbetet som affärsbiträde i Assbecks anrika herrekipering i Skövde visserligen hade många fördelar men att det erbjöd alltför lite av utomhusvistelse och utvecklingsmöjligheter. Helst ville jag studera för att bygga på de åtta obligatoriska skolåren, men de ekonomiska förutsättningarna saknades. En av min mors väninnor tipsade mig om att jag kunde göra min värnplik i förväg och att försvaret erbjöd utbildning även i civila ämnen för den som ville bli yrkesbefäl, bl.a. kunde man få ta körkort.

Mitt intresse vaknade men det fanns vissa betänkligheter ty inom vår släkt fanns inga militära traditioner, fränsett det att min far varit militärmusiker vid I9, men han dog när jag var 6 år gammal, så jag hade ingen att rådgöra med. Dessutom, trots att Skövde var en av Sveriges största garnisonsstäder, var det förhållandevis få "infödda" skövdebor som blev yrkesmilitärer och inställningen till militären var tämligen kritisk inom många samhällsskikt, bl.a. beroende på de påfrestningar som beredskapstiden medfört. Därför fick jag ta emot många gliringar när jag yppade mina avsikter. "Ska du bli *bonnkanin*?" var en sådan gliring. *Bonnkaniner* eller *kaniner* kallades förstaårsvolontärerna i det gamla volontärsystemet, vilket dock hade avskaffats i början på 1950-talet, men många av de inrotade

föreställningarna och begreppen levde kvar under hela årtiondet. Kanin eller ej, jag styrde stegen mot T2 för att inhämta mer upplysningar. Vid kanslihuset stod min skolkamrat Rolf "Sleva" Johansson som post.

När han fick höra mitt ärende uppmanade han mig att genast vända om och avstå från allt vad det militära hette. Han hade uppenbarligen negativa erfarenheter av sin tid som förtids-inskriven befälselev. Emellertid fortsatte jag och fick träffa stabschefen, kapten Danell, en lång och gladlynt officer som efter ett lugnt och avspänt samtal övertygade mig att jag hade allt att vinna och intet att förlora genom att bli befälselev vid T2. Han ordnade så att jag genast blev kallad till nästa inskrivning ("mönstring") på P4. Den 27 april 1954 var det så dags att inställa sig på T2 som befälselev 611 Svensson vid Befälsskola I på 3. kompaniet, som var inrymt i kasernen närmast korthållsbanan. Kompanichef var olympiaryttaren, kapten Olle Stahre, kompaniadjutant sergeant Göte Axelsson. Skolchef var löjtnant Lars Skeppstedt och ställföreträdare överfurir Tage "Lill-Per" Persson.

Trots att efterkrigstidens nya vindar börjat virvla även inom försvaret fanns mycket kvar av det gamla och vi nyinryckta tonåriga befälselever gick en omtumlande men lärorik och fostrande tid tillmötes. Jag avser emellertid inte att ytterligare beröra händelserna under 1954 utan tar ett stort steg till 1955, då T2 hade varit 50 år i Skövde. Vid jul hade huvuddelen av oss befälselever befordrats till vicekorpraler och under vinterns tillämpningsövningar fick vi ibland pröva på att som gruppchefer föra befäl över soldater från andra kompanier. En av dessa övningar innebar transporter av skarp ammunition mellan olika förråd i gränstrakterna mellan Västergötland och Småland. Som så ofta i Västsverige medförde ett väderomslag med underkyllt regn att vägarna blev glashala. Vi praktiserade s.k. flygmarsch vilket innebar två minuters tidsavstånd mellan fordonen. Lastbilarna var av det tyska märket Magirus och var försedda med en luftkyld fyrcylindrig dieselmotor. Marschvägen gick genom ett litet samhälle där det mitt i en brant nedförsbacke fanns ett vägskäl med trafikdelare där marschvägen svängde 90 grader åt vänster. Jag satt som gruppchef längst till höger i gruppens första bil och hade andreföraren mellan mig och försteföraren vid ratten. Försteföraren kände att det hade blivit mycket halt och saktade

försiktigt ned hastigheten inför den branta vänster-
svängen. Det hjälpte dock inte. Mitt i vägskälet började
den fullastade (~5ton) bakdelen att glida åt höger
varvid bakhjulet stoppades av trafikdelarrefugen (obs!
fortfarande vänstertrafik i Sverige!). Refugkanten var
ganska hög och den levande kraften i sladden gjorde
att lastbilen välte och lade sig på sidan mitt i vägen.
Presenning och bindstreck brast varvid
ammunitionslådorna med bl.a.12 cm sprängving-
granater, spreds över vägbanan. Förste- och
andreförarna hamnade ovanpå mig, som låg underst i
förarhytten. Jag lyckades dock med en kraft-
ansträngning att snabbt stänga av motorn så att inte
bränsle skulle pumpas ut på de heta avgasrören och
orsaka brand. Turligt nog var ingen av oss skadad så
vi kunde med viss möda krängla oss ur hytten. Jag
kände mycket påtagligt mitt ansvar som gruppchef och
började med att sätta ut förarna som poster, dels för att
varna annan trafik, dels för att bevaka så att ingen
obehörig kom för nära lasten eller bilen. Eftersom det
var ett "T-vägskäl" behövdes ytterligare en trafikpost
varför jag "övertalade" en civilperson att åtaga sig den
uppgiften tills ytterligare militär personal anlät.
Därefter stoppade jag en civil personbil och fick föraren
att köra mig till det närbelägna marschmålet, ett
bergförråd, där jag hade turen att träffa den
legendariske fanjunkaren "KM" Johansson, som på
sitt lugna och effektiva sätt ordnade så att bärgningsbil
och en reservlastbil dirigerades till olycksplatsen samt
att trafikplutonen tog hand om trafiksituationen. När
situationen så småningom hade blivit i det närmaste
normal, gjorde hungern sig påmind och jag letade
fram mattornistern under passagerarsätet i Magirusen.
Det visade sig dock att termoserna hade blivit krossad
och smörgåsarna var indränkta med svavelsyra från
batteriet. Det senare upptäckte jag dock inte förrän

jag tagit ett par tuggor, en ganska egenartad
smakupplevelse!

Vid ett annat tillfälle genomfördes en stor
samövning mellan förband från T1, T2 och T4. Som
gruppchef hade jag fått i uppgift att gå som förpatrull
till T2:s förband längs en marschväg där T4 hade till
uppgift att svara för försvaret av vissa broar med mera.
Vid framkomsten till en av de viktigaste broarna
upptäckte jag att den var oförsvarad. Skåningarna hade
inte hunnit fram! Vi stannade, maskerade bilarna och
grupperade stridspatrullen till försvar av bron med
hjälp av minor, raketgevär och en dubbel luftvärns-
kulspruta m/36. Efter en halvtimme kom en T4-märkt
bil sakta smygande mot bron. Vi stoppade den och ur
den steg fänrik Wide T4 (son till den legendariske
löparen Edvin Wide). Eftersom jag var angelägen om
att nå vårt marschmål så snart som möjligt tog jag
tillfället i akt och anhöll hos fänriken att få återlämna
ansvaret för bron till T4-förbandet, samtidigt som jag
redogjorde för vår gruppering och påpekade att jag
egentligen hade en helt annan uppgift, nämligen att
vara förpatrull till T2-förbanden. Han verkade måttligt
road av att överta vicekorpralens roll vid bron, men
ett par stridsdomare ingrep till min fördel och vi kunde
fullfölja vår ursprungliga uppgift. I stridsdomar-
gruppen ingick bl.a. T2-officerarna kaptan Wally och
löjtnant Tingdal. Deras rapport över händelserna vid
bron ledde till att jag belönades med en dags ledighet
(regementsordersatt!).

Vintern övergick i vår och befälsskola I gick
mot sitt slut. De flesta av oss valde att återgå till den
civila tillvaron där högkonjunkturen erbjöd många
typer av arbeten med bra betalning.

Själv valde jag emellertid att fortsätta och blev
antagen som fast anställd instruktörsaspirant med
korprals grad. Mina motiv var flerfaldiga: främst var
det de hägrande möjligheterna att få en bra utbildning
som även innehöll civila ämnen, men också positiva
erfarenheter av det första året även om det fanns en
del irritationsfaktorer, men de kunde ofta avfärdas med
en "klackspark". Man lärde sig att "gilla läget"! Den
påbörjade nya utbildningen gick under namnet
"Instruktörsskola I" (IS I) och syftade till att vi skulle
bli instruktörer vid pluton. Tillsammans med IS I fanns
ytterligare en skola som kallades "Beställnings-
mannaskola sjukvård" (BMS). Dess elever var inte
trängare utan var kommenderade från andra
arméförband i hela landet. Avsikten var att de skulle
bli sjukvårdsspecialister som efter avslutad utbildning
vid T2 skulle återvända till sina hemförband. Skolchef
för de båda skolorna var löjtnant Lennart Rudholm.

Under honom svarade sergeant Olle Andersson för IS1 och överfurir Rune Magnusson för BMS. Året var alltså 1955 och T2 hade funnits i Skövde under 50 år. Det är möjligt att detta firades på något sätt varvid IS 1 och BMS utgjorde fanvakt men övriga detaljer har försvunnit ur mitt minne.

T2 hade under sina femtio år i Skövde på många sätt blivit en integrerad del av skövdebornas vardag. Det i särklass viktigaste bidraget till detta var Garnisonssjukhuset, vilket i folkmun kallades "Trängen" vars siste chef var den legendariske och barske doktor Hugo Bergstrand.

Men även i andra angelägenheter kunde skövdeborna vända sig till T2, t.ex när man ville avlägga körkortsprov så skedde det under många år inför majoren Falkengren, en av initiativtagarna till Kamratföreningen och tillika dess förste vice ordförande.

En lång rad av dugliga förbandschefer har bidragit till att T2:s anseende var och är gott. Många skövdebor minns fortfarande den karismatiska överste Bror Sandberg (regementschef 1952-1961) när han kom "glidande" på sin motocykel (en Triumph Thunderbird 650cc) med två taxar i sidovagnen. Han tog många initiativ för att främja motorsporten i Skövde och medverkade till att Skövde fick ett sportflygfält vid Hasslum Sörgården.

Men det var inte bara förbandscheferna som tog aktiv del i det civila samhällets utveckling. Särskilt inom idrotts- och ungdomsverksamhet var det många götaträngare som var föregångsmän och ledare. Olympiaryttaren Olle Stahre är redan nämnd men det skulle ta för stort utrymme att räkna upp alla andra

framstående ryttare och idrottsutövare som har haft T2 som bas. Jag nöjer mig därför med att nämna några av dem som verkade under 1950-talet. Eldsjälen Carl-Hampus Montgomery lyckades sätta den "sjölösa" staden Skövde på simmarkartan.

Bengt Öman fostrade generationer av ungdomar i Skid- och Friluftsrämjandet. Orienterarna med Evert Argus och Gösta Strand i täten firade stora triumfer såväl civilt som militärt liksom skyttarna där särskilt kan nämnas världsmästarna Knut Blomster (gevär) och K-G Ljungwall (pistol) samt ledargestalten Hans Jensen, vilken också var framstående inom flera bollsporter (IFK Skövde handboll och fotboll). Inom militär motorsport var T2 ett av Sveriges bästa förband med såväl stor bredd som elitekpage och dito förare. En genom sitt oförvägna körsätt mycket beundrad motocrossförare var Karl-Erik "Dyngis" Svensson.

Bertil Hellberg tillhörde den svenska eliten i medeldistanslöpning. Många fler kan nämnas och alla skapade de en känsla av att T2 var ett vinnande lag liksom de vilka år efter år fick mottaga erkänsla för sina framstående utbildningsinsatser. Det kändes därför mycket lockande att bli "inhoppare" i detta vinnande lag som inte präglades av någon "halvtidsvila" utan satsade för fullt mot framtiden. Denna framtidstro och helhjärtade satsning har levt vidare genom åren och har resulterat i att T2 nu är Sveriges enda kvarvarande trängförband.

Det var således inte i halvtid jag gjorde mitt inhopp även om ytterligare 50 år förflutit med T2 i Skövde, det var förmodligen ett helt vanligt spelarbyte och än är inte matchen slut, även om vi som var med då får nöja oss med att sitta på läktaren och heja på.

IS1 "Instruktörskola 1"

Invasion och ärtsoppa Ett beredskapsminne från 1945

K-G Ljungqvist

Få – om ens något – invasionsföretag är så föga känt och omtalat som landstigningen på Tjörn. När den sista stora beredskapsövningen pågick i Dalarna utfördes en mindre landstigningsoperation i Bohuslän.

Inom Militärområdet organiserades några reducerade skyttekompanier varav ett kom från Skolkompaniet vid T2. Med tågtransport anträdde resan till Göteborg och efter tre timmar påbörjades framryckning i stridsformering till Nya varvet. Detta var som en lätt uppmjukning före middagsmålet som i alla militära sammanhang har en underlig förmåga att serveras sent eller att helt utebli. Klockan var omkring 22.00 och döm om vår häpnad när det trots allt kom en order om utspisning. Ärtor och Pannkaka!

Alla åt denna "krigarmiddag" med god aptit och eftersom KA kunde laga denna rätt lika god som T2, förtärdes den i sedvanligt stora proportioner. Föga anade vi då att detta skulle få ödesdigra följder.

Men ingen tänkte på något sådant då och framförallt inte de som med välfyllda magar och glatt humör embarkerade de båtar av olika storlek som skulle föra oss fram till slutmålet. Det gällde nu att hitta en plats att sova på och de mest ivriga såg till att komma längst in, med eller utan besättningens hjälp. Det stuvades och packades och när fartyget syntes fullastat stod halva kompaniet kvar på kajen. Hur omöjligt det än verkade vara lyckades dock alla komma ombord. De först instuvade kände sig väl tillfreds med sin plats där i värmen under tak. Få av dessa anade då att "rättfällan skulle komma att slå igen".

Maskindunket ökade, ankartrossarna drogs in och vi gled ut på Älvsborgsfjorden. Nu fanns ingen återvändo. Förväntningarna var stora och humöret och tillförsikten på sin höjdpunkt. Inför morgondagen hystes ingen oro. Invasionsflottan – ett tiotal fartyg stävade så småningom nordväst med Hanö och Öckerö knappt skönjbara på babords sida och vidare mellan Hälsö och Björkö.

Allt andades frid – den första nyfikenheten hade lagt sig och de flesta sov eller försökte att sova. Efter ytterligare några distansminuter började saker och ting att hända. Fartyget rörde

sig inte enbart framåt – det startade också en upp och nedgång och dessutom en alltmer tilltagande skruvrörelse. Detta blev signalen till en kalabalik som knappast låter sig beskrivas. De lyckligast lottade – de som utestängts från fartygets innandömen – nådde någotsånär fram till relingen, där föregående middag nu fick bråttom att lämna de värst utsatta. Härvid blev många en erfarenhet rikare. Vem tänkte i den situationen på att uppsöka läsidan? För dem som hamnade i lovart ställdes kamratskapet på hårda prov. Ut tumlade alltfler och fler, svärandes och trampande på de kamrater som trots allt inte kände något obehag och vars enda önskan var att få sova ifred.

Det var ett namnlöst elände, som tack vare nattmörkret endast förblev uppenbart för de allra närmaste. Och allt underligare uppträdde fartyget. Nu gick det inte att hålla reda på om det rörde sig framåt eller mest upp och ned. För många var det nog det sistnämnda och vilka tankar som tänktes kan man bara gissa. Men runt omkring oss fanns bara ett upprört hav och inget land i sikte.

Just när situationen kändes som mest kritisk, hördes högtalaren kalla befälet till ordergivning i gunrummet. De som blivit kvitt middagsmålet kände stor lättnad över denna oundvikliga prövning. Det skulle visa sig besvärligare än mycket annat att ta sig ner för lejdare, när fartyget envist förflyttade sig tre meter uppåt och därefter försvann det dubbla neråt. Men påfrestningarna kom först vid kartbordet. Direkt besvärande för de gråklädda blev fartygschefens vänliga omtanke att bjuda på kaffe. Redan i början av ordergivningen glesnade leden och en efter en så började de den mödosamma vandringen uppåt och ut i friska luften. Under tiden hade konvojen passerat Paternoster och hur många som då tänkte på att söka hjälp förblir väl var och ens hemlighet, men visst var nöden stor.

Ingenting varar i evighet och efter att ha legat bi utanför Tjörn någon timma i avvaktan på gryning var det dags att gå mot land med anfällsmål Rönnäng.

På utsatt klockslag stormade – nåja, tog sig kompaniet iland på knäsvaga ben och med grön ansiktsfärg för att nära nog hamna ur askan i elden. Försthandsmål var en konservfabrik och den pluton som hamnade på dess baksida bland fiskrens och gamla fisklådor kunde inte bestämma sig för om det ändå inte trots allt var bättre på sjön. Så kom det sig att de sista resterna av ärtsoppan lämnades kvar där innan framryckningen fortsatte.

Av fienden syntes inte ett spår. Hade den från väl dolda utsiktspunkter observerat den något försiktiga landstigningen, eller ville de helt enkelt ge plats för att senare överraska? Misstanken om att något skumt förelåg skingrades ingalunda av – då plutonen stormade in i en trädgård – en Fru Andersson som hälsade välkommen och meddelade att "gubben hennes" och alla andra tillhörande öns Hemvärn hade givit sig iväg. Men så lätt kan man inte lura en trängsoldat. Hakremmen på hjälmen spändes fast hårdare, för det hade man sett att de gjorde på film. Försvaret av tagen terräng ordnades efter all den energi och taktisk kunskap som läget erfordrade. Här skall dock inskjutas en senkommen ursäkt till Fru Andersson. Det fanns ingen fiende i Rönnäng och förklaringen var enkel. Anfallet hade väntats mot Skärhamn, där förresten huvuddelen av landstigningen ägde rum och där allt försvar var koncentrerat.

Stående inför anfall från två håll fann fienden det lönlöst att kämpa mot en så förkrossande övermakt och utstuderad taktik, varför operationen avbröts vid middagstid. Dock ställdes kompaniet än en gång inför prov av övermänsklig natur. Återmarschen till Rönnäng och embarkeringen för återtransporten till Göteborg. Att många inför denna situation hellre hade föredragit en förflyttning på landsväg må vara begripligt. Innan avfärden inträffade det förvånansvärda – middag serverades på normal tid. Det var dock, av förklarliga skäl, inte många som behövde diska sitt kokkärl den gången... Och något mer invasionsföretag har inte T2 medverkat i såvitt jag vet...

Artikeln är omarbetad av K-G Ljungqvist och har tidigare varit införd i Götaträngaren.

15 månaders KB för sista gången

Staffan Johansson

I slutet av januari, stod undertecknad och förväntade sig 75 villiga soldataspiranter. Jag stod i Götasalen och var det första befälet de stötte på. Det var en regnig och ganska risig förmiddag. Det var dagen för inryckning. Planeringen hade medgivit relativt gott läge för förberedelser de närmaste veckorna. Men att hantera över 70 soldater var betydligt fler än mina tidigare 28 transportledare. Mer eller mindre var det två plutoner vi handskades med. Uppställningar och visitationer, personliga samtal, utdelning av materiel, frågor, sjukanmälningar, allt tog lång tid. B-plutonen har därefter minskat i antal på grund av framförallt fysiska problem. Det har även medfört att kalibern på de kvarvarande soldaterna har höjts. Med högt tempo och stort tidsutnyttjande löste vi ändock uppgiften under inryckningsveckorna. Lt Dennis Löfvenborgs röst ekade ständigt i korridorerna och ute på kasern, efter evigt marschande och många, många timmar framför automatkarbinen.

Plutonchefen, kaptenen och ledarskapsgurun Michael Lerjéus har lett fanan för T2:s kompanibefäl. Med hög ambition och stark vilja har hans soldater utbildats. Ställföreträdaren (mtrl-kungen) Lt Rickard Thörn har stått vid hans sida, och tillsammans har vi stått för kontinuiteten på plutonen. KB-eleverna är väl medvetna om sin plats i organisationen och som blivande chefer och specialister kommer de att driva regementets värnpliktiga framåt. För denna gång är det 15 månadersutbildning för sista gången. Ett nytt utbildningssystem tar nu vid.

Idyllen Karstorp

gunnar söderlund med tips från K-G Ljungquist

När de militära myndigheterna, läs T2, gjorde upp med grosshandlare Wilhelmsson i Falköping om att få hyra Karstorps egendom, den östra delen och själva egendomen, blev det febril verksamhet norr om Skövde. Det skulle få plats två kompanier och då behövdes det ett antal förlägningsbaracker, administrationsbyggnader, kök och matsal och förråd. Det skulle anställas folk förutom militärpersonal, kökspersonal och förrådsmän.

Kommunikationerna ut till Karstorp var inte lika goda som idag utan det blev för de anställda att använda apostlahästarna eller också att cykla, det sistnämnda var det mest vanliga.

Över all denna verksamhet vakade "kungen" av Karstorp kapten Ekström, en militär av den gamla sorten med ett mycket jämnt humör, han var alltid f-d. En av hans många idéer var att alla soldater skulle vara kortklippta "som jag", var hans stående kommentar. Inte svårt för en "gube" som var i det närmaste flintskallig. Bland hans förmåner som chef ingick tjänstehäst med stallvakt. Hästen red kaptenen själv varje dag. En dag fick "kungen" ryggsnitt och då beordrade han korpralen K-G Ljungquist att rida hästen. Ljungquist tyckte väl att detta inte var så roligt och det såg stallknekten och föreslog att om inte korpralen ville rida så länge så slår vi vatten över hästen och gnuggar den med halm så ser det ut som om hästen fått verkligt god motion.

Över de båda kompanierna bestämde två kaptener bl.a. Kapten S Svensson, en jordnära man, och kapten friherre E Funk, som var den verkliga adelsmannen i sitt uppträdande. Dom verkligt bestämmande var nog trots allt kompaniadjutanterna. Låt oss nämna löjtnanten Karlsson och fanjunkaren Nils Stenström. Löjtnanten Karlsson som aldrig kallades annat än Lotta och "hon", var en man som höll hårt i kronans pengar "Å gunåde" de underbefäl som inte kunde redovisa materielåtgången och som inte lämnade tillbaka alla tomhylsorna. Löjtnant Karlsson hade varit intendent vid Aspö vårdhem (titel idag skulle väl vara direktör) och han var en mycket aktad man. Detsamma gällde även fanjunkare Stenström sedermera ansvarig för kontorsarbetet på Volvo. Köksföreståndare löjtnant Tomelius,

"Tomten" kallad var nog världens snällaste löjtnant. För att kompensera detta var husmor, inga namn, en argbigga av stora mått och steg. Den övriga personalen kvinnlig sådan, var uppskattade av grabbarna, det fanns ju inte överflöd av kvinnor på platsen.

Till middagarna fick man byta om, grötrock gällde. Precis utanför matsalen stod en tunna med vatten och där skulle besticken man fått ut tvättas eller skall vi säga diskas. Man kan ju tänka sig hur det vattnet såg ut när ett par hundra män hade fullgjort sitt uppdrag.

En lastbil fanns till förfogande, den gick naturligtvis på gengas och något sotigare än den chaufför som körde bilen får man leta efter. Vi hade en bestämd känsla av att han hade den filosofin att inte tvätta sig. Han sa: "En blir ju lika skitiger imorgon igen."

När ett antal tappra män och kvinnor i samband med att det är hundra år sedan T2 flyttade från Karlsborg till Skövde tänker göra om denna bravad att vandra samma sträcka, erinrar vi oss en liknande bravad som utfördes i mars 1942.

Volontärsoldatskolan hade haft en 6 veckor lång vinterutbildning, förlagd till Skagerholms herrgård vid sjön Skagern några kilometer väster ut från jordgubbsorten Finnerödja. I början av mars skulle det bli färd mot Skövde. Snön hade lagom till hemfärden nästan försvunnit och det var en besvärlig resa med hästar och slädar. Resan skulle ta tre dagar med övernattningar, förlåt bivackslagning, med första anhalten vid Töreboda. Färden gick mycket bra i den härliga marssolen och eleverna såg fram emot att få komma till Skövde och vila på våra logement, att få bada och göra sig fina efter strapatserna i Tiveden. Bivacken vid Töreboda var ett skogsområde cirka tre km från Töreboda centrum och till höger om landsvägen. Reveljen gick mycket tidigt den andra dagen och denna dag blev den andra lik med bra väder och snabb förflyttning. Så snabb att skolchefen menade att vi skulle kunna nå Skövde på kvällen och komma in till regementet. Skolchefen fänriken Rappe skulle bara ta kontakt med kårchefen för att få tillstånd att komma in på regementet.

När detta var gjort kom en något slokörad skolchef till eleverna och meddelade att vi inte fick komma in, vi skulle ha två övernattningar, enligt tidigare uppgjorda planer och det gick inte att ändra på. Det blev att slå upp tält och göra klart för hästarna ute i Hasslumsskogen och nästa morgon avsluta utbildningen på T2. Här fanns ett antal mycket ilskna grabbar som svor ve och förbannelse över en "sketgubbe" till överste. Orden som sades får inte ens plats i dagens akademiska ordlista - det vill inte säga lite det - och därför ger vi inte ens ett smakprov på ordvalet. Vi får hoppas att våra nutida vandrare i demokratisk ordning själva bestämma hur långt och hur länge de skall gå. På vår tid gick det inte att ändra på något som förut var bestämt, var det bestämt så var det bestämt. En liten fänrik stod sig slätt mot en överste och företrädde han dessutom dom längst ner på skalan gick det ännu sämre med ändringarna.

Vid inmarschen till Skövde blev det halt vid Lundenskolan och där tog regementschefen emot och skolchefen fick lämna. Inte ens när överste Unge såg de trötta eleverna kunde han tänka sig något annat än att det skulle bli som förutbestämts - lägerslagning i Hasslum - och så fick det bli.

Övningarna som förekom på Karstorp skedde under fältmässiga förhållanden ute i Rydsskogen där det idag bor 8000-10000 skövdebor. Här fanns rikliga tillfällen att öva krigiska lekar och orientering och området var tillräckligt stort för att man skulle kunna gömma sig från generaler som var ute och inspekterade.

Exercisen övades bland annat på en stor plan vid Ryds kyrkoruin, en plats som efter känt föredöme döpts till "Röda torget". En hindergård fanns också. Den låg i en dalgång nära infarten till Karstorp. Denna träningsplats fick namnet Vålådalen, efter en av de mest kända idrottsanläggningarna - Gunder Häggs och andra storstjärnors Eldorado. Soldaterna tyckte väl inte att vårt Vålådalen var något särskilt Eldorado eftersom det var en ganska tuff träningsbana.

Karstorp var ett ganska fritt område. Det fanns visserligen en vaktstuga vid infarten och det var poster utplacerade här och var, men eftersom området till ytan var mycket stort fanns det självfallet många möjligheter att smyga sig in. Det förekom också att man smugglade in flickor till barackerna, trots att barackbefäl och dagbefäl försökte förhindra detta. Det gick inte

alltid så utan en och annan herdestund förekom nog.

Att bli kommenderad eller förlagd till Karstorp var något befälskåren uppskattade. Visserligen var det besvärligt att ta sig in från området, men det klingade i portmonnän för samtliga. En korpral hade en krona och tjugo öre extra om dagen och betänker man att månadslönen var 60 kronor var det ett gott tillskott till kassan.

Visserligen kunde höst och vinter vara lite kämpiga men vår och sommar och tidig höst vara härliga med många fina fritidsaktiviteter, en härlig orörd natur och badvatten, inte det allra klaraste, men i alla fall.

Nu förtiden grävs det inte stridsställningar på Karstorps område, men jämväl påtas det i marken av idoga koloniägare, anställda vid Volvoföretagen i staden. Volvo köpte i början av 50-talet halva Karstorp av tidigare nämnde grossisthandlare Wilhelmsson och har sedan dess byggt ut och gjort området till en högklassig anläggning för fritidsaktiviteter.

För några år sedan avtäcktes en minnessten på Karstorpsområdet, bekostad av kamratföreningen och när nostalgin sätter åt oss tar vi oss en tripp ut till stenen och minns och tänker på skaldens ord: "Du tronar på minnen från fornstora dar"

Garnisonsmuseet växer vidare

Björn Lippold

Vintern och våren på museet har som tidigare präglats av att utställningen förändrats. Till detta skall också läggas att två skrifter utkommit i Garnisonsmusei Väners regi.

Det är Lars Lundborgs skrift "Mina första år vid T2" vilken handlar om åren 1937-1939 samt Svensk Norska unionen 1814-1815 av Bertil Kamph. Dessa båda skrifter försäljes på museet för 50 kronor styck. Utöver detta har vi också tagit fram en ny museibroschyr.

När det gäller besökande grupper har dessa ökat markant i antal. Allt fler föreningar, både civila och militära av skilda slag, ser Garnisonsmuseet som ett bra utflyktsmål. Bland annat har flera förskolor och daghem varit på besök med sina barn. Även vissa av Skövdes grundskolor som Vasaskolan och Lerdala skolor har haft sina sjundeklasser på museet. När det gäller dessa grupper har den unga generationens guide i form av Claus Lippold tagit hand om dessa.

Claus Lippold och öv Nils Smith

Stödet från Garnisonsmusei vänner har även det varit stort dels med ekonomiska bidrag men också med personella resurser, där flera av föreningens medlemmar gör stora insatser varje måndag med frivilligt arbete. Känner någon av Er för att göra några timmar en måndag med ideellt arbete här på museet är Ni naturligtvis välkomna att höra av Er.

Utöver de här angivna aktiviteterna har vi också en gång i månaden en sändning i Skövde närradio, där vi på frekvensen 93,3 MhZ sänder "Historiska magasinet" där vi intervjuar intressanta

personer som har eller har haft anknytning till försvaret vid förbanden i staden. Detta är sändningar som täcker stora delar av Skaraborg och när vi sänder, kan Ni se under rubriken "Evenemang" på vår hemsida. Höstens sändningar startar den 22 augusti klockan 18.30 med ett ringprogram om soldatregistret.

Troligen har också många upptäckt museet genom vår hemsida vilken vi varje vecka försöker uppdatera med det senaste. Där kan Ni under rubriken Evenemang se vad som är på gång. Adressen för den som ännu inte varit inne på sidan är www.garnisonsmuseet.se

För den som så önskar finns också möjligheten att maila oss sin e-post adress och därigenom få kontinuerlig information om museets verksamhet. Sänd Din e-post adress till: bjorn.lippold@mil.se

Förändringarna i museets utställningar består bland annat av att vi belyser det faktum att T2 har varit i Skövde i 100 år i höst. Bland annat med en ny stor målning som föreställer området vid Mörke 1935, sett från kanslihuset på gamla T2. Redan tidigare har vi invigt och kunnat uppvisa modellen över det tidigare regementsområdet, men fortfarande märker vi att det är många som inte sett denna modell varför Ni alla som inte gjort detta kan ta tillfället i akt nu under jubileumsåret. En ny bärbar utställning med bilder och texter från T2:s historia finns nu också på museet, vilken bland annat kommer att visas på regementets dag. Till detta har undertecknad tillsammans med tidigare chefen T2 Nils Smith tagit fram två faktablad; ett om T2:s 100 år i Skövde och ett om Trängens 120 åriga historia.

Unionsavdelningen har utökats med ett antal bilder som vi fått från Armémuseet i Stockholm. Nya texter har också tagits fram och vår unionsfana finns nu över denna utställning på andra våningen.

På den tidigare musikläktaren har vi iordningställt en utställning med en liten del av John Hamiltons stora modellsamling med fordon och manskaper från tiden för andra världskriget. Det är en samling som vi haft i vårt förråd sedan tio år och det känns verkligen roligt att nu kunna visa denna för en bredare publik. Runt denna utställning av fordon mm belyser vi även vissa delar av freden efter andra världskriget, i år 60 år sedan den inträffade. På denna våning har vi också fått

möjligheten att ställa ut några fantastiska stridsvagnsmodeller av modellbyggare Tomas Johansson från Hjo. Tomas, som också ägnar sig åt att ta fram tennsoldater, har även i detta sammanhang ställt ut ett antal bataljoner med fotfolk från karolinertiden.

Planer pågår för att i höst med början någon gång under oktober åter anordna tre föreläsningar i serien "Museiprat", som förra hösten visade sig bli mycket populära. Vi hoppas att i september kunna sända ut en inbjudan till Er alla och att vi får se så många som möjligt här vid dessa tillfällen.

Hösten kommer på museet som vanligt präglas av de båda förbandens besöksdagar som för Göta trängregemente inträffar den 24 oktober. Helgen efter kommer invigningen av den nya sträckningen av väg 26 förbi Skultorp att medföra mycket folk i omgivningarna och därmed ett öppet museum. Nästa besöksdag under hösten blir Skaraborgarnas den 8 oktober. Innan de båda förbandens besöksdagar skall vi också hinna med den stora skytteveckan som inträffar vecka 33. Då har museet extraöppet för de ca 200 skyttarna som skall tävla i "Militärt nordiskt mästerskap i skytte" och "Försvarsmaktsmästerskap i skytte".

Före regementenas besöksdagar skall även alla nyinryckta soldater ha passerat igenom museet, vilket förra hösten fungerade väldigt bra.

Soldatregistret finns nu åter sökbart på Internet och det når man genom att först gå in på museets hemsida www.garnisonsmuseet.se. Därifrån klicka man sig vidare under rubriken länkar, till Centrala Soldatregistret. Just när detta skrivs håller vi på att sammanställa den nya databasen som troligen kommer att innehålla lite över 300 000 man ur den indelta armén. Totalt är det i dag 21 soldatregister från Boden i norr till Lund i söder som sänder materialet till basen.

Vårt arbete med att digitalisera alla foton som finns i fotoarkivet, ca 20 000, fortgår i oförminskad styrka. Fredrik Djurner har nu lagt in ca 8 500 bilder i vår digitala databas. Större delen av T2:s museibilder finns nu i digital form. Därigenom har också antalet bilder som man själv kan studera i vår besöksdatabas ökat markant. För att ännu bättre kunna beskriva bilderna och det stora värde dessa har, inköptes under våren nytt registerprogram för ändamålet. Vad som återstår är att identifiera några tusen bilder ytterligare. Där arbetar Elon Carlsson och Åke Lindström oavbrutet med detta. Med det stora arbetet behöver vi komma i kontakt med Dig

som arbetat eller på annat sätt har anknytning till Göta trängregemente eller någon av till regementet hörande skolor. Det är många bilder som återstår att identifiera. Tag kontakt med Elon Carlsson som finns på museet varje måndag på telefonnummer 0500-46 53 33.

Även när det gäller biblioteksregistret har antalet poster ökat markant tack vare privata donationer av många intressanta böcker med både militär och lokalhistorisk anknytning. Lars Åke Nilsson har därvid ett stort arbete att datorisera all den litteratur som kommer in. Lars-Åke sänder även ut tackkort till alla Er som skänkt pengar till Garnisonsmusei Vänner och även det arbetet har glädjande nog ökat för Lars-Åke. Penninggåvorna vill även jag som chef för Garnisonsmuseet framföra ett hjärtligt tack för. Tack vare dessa gåvor till Garnisonsmusei Vänner kan vi förbättra museets utställningar och marknadsföringen av museet.

Under senaste halvåret har vi även börjat arbeta med att på ett bättre sätt beskriva föremålen i vårt förråd samt dokumentera dessa med bilder. I detta arbete gör vi samma dokumentation som alla övriga museer inom försvarsmakten. Detta kommer att medföra att vi på ett bättre sätt kan välja det material vi behöver till utställningarna.

Jag vill även på detta sätt passa på att tacka alla givare av föremål, böcker och arkivhandlingar som inkommit till museets samlingar.

Glöm nu inte att i sommar vid något eller några tillfällen besöka Garnisonsmuseet. All information om verksamheten får ni på hemsidan www.garnisonsmuseet.se

*Tre av T2:s chefer på samma bild.
Fr v öv Jan Persson, öv Krister Edvardson
och öv Nils Smith*

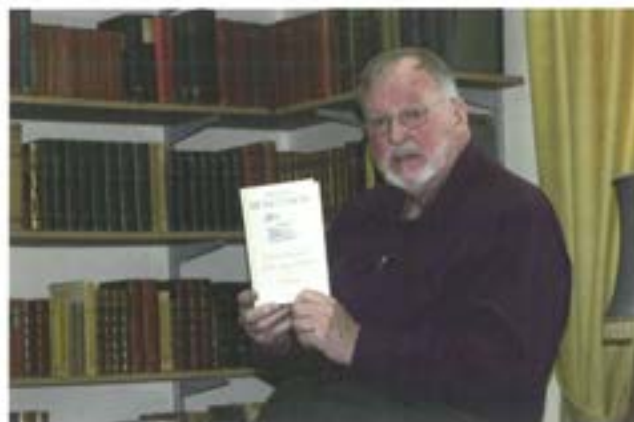
Kamratföringens resa

Ulf Floberg

Lördagen den 23:e april var det dags för T2 Kamratförening att åka ut på "sällskapsresa". Initiativtagare och arrangörer var som vid tidigare resor Håkan Forsberg och Björn Lippold.

Resan startades vid T2 där ett fyrtiotal reslystna kamratföreningsmedlemmar hade mött upp. Den första etappen blev inte så lång. Bussföraren hann inte att få i mer än treans växel innan det var dags att stanna vid det första etappmålet. Självfallet var det inplanerat ett besök i Garnisonsmuseet, som med anledning av att T2 i år har funnits i Skövde i 100, år satsar lite extra på just T2.

Kosan styrdes sedan mot Mariestad och där besöktes Industrimuseet. Vi lotsades runt av Museichefen Elisabeth Göteborg som var mycket kunnig och intressant som guide. Särskilt intressant var det nog att bese allt som tillverkats i "Unica-material". Många kände väl till Unicaboxen, men att man också kunde tillverka fioler i samma material var nog nytt för de flesta. Grundmaterialet består bland annat av bomullslump.

Sune Jacobsson

Resan fortsatte ytterligare norrut och nästa anhalt var Ribbingsfors i trakten av Gullspång. Här mötte oss före detta Rektorn och Kultursekreteraren i Skaraborgs län, Sune Jacobsson. Han berättade mycket intressant om gårdens historia och framförallt om en av dess ägare, författaren Frans G Bengtsson.

Efter att vi en stund vandrat omkring i trädgården vid Ribbingsfors, delades vi upp i två grupper. En grupp fick äta lunch och den andra fick besöka biblioteket i Gullspång och sedan blev det byte i "halvtid". Inne i biblioteket berättade Sune Jacobsson mycket inlevelsefullt och spännande om Frans G Bengtssons liv och författarskap.

Under hemfärden till Skövde var vi överens om att detta var en mycket trevlig och givande dag. Att få göra en "sällskapsresa" tillsammans med gamla bekanta och före detta kollegor är trevligt i sig, men att dessutom få uppleva så mycket intressant och att få lära sig så mycket som man inte visste tidigare ger resan en helt annan dimension. Vi som hade nöjet att få delta i resan tackar Håkan Forsberg och Björn Lippold för en trevlig och givande dag.

Besök på logistikbasen – ASÖ 05

Thomas Lööf, Ing 2

15 mars 2005 kl 17:00

I snällbläst och kyla invid Vätterns strand står en post i skydd av säckar med sand. Med presenning som tak, ser han bilar med flak passera in och ut till sitt logistikförband.

Att vi i vårt civila samhälle behöver vatten och mat för att överleva och att våra bilar behöver bensin och reparation för att rulla har väl ingen kunnat undgå att inse. I detta avseende är det ingen skillnad på militärer och civila. Den stora skillnaden är att inom det militära är leverantören en och samma. De förnödenheter förbanden behöver levereras från logistikbasen som tillhör underhållsbataljonen och utbildas vid T 2 i Skövde. Det är således en komplex organisation som skall klara av alla dessa leveranser, här behövs såväl vilja som kompetens.

Miljöfarliga transporter

Drivmedel, oljor och vätskor hanteras av drivmedelsplutonen. Deras uppgift är att leverera sina produkter till alla andra förband i övningen. De får då åka ut till olika platser där de möter sina kunder och "Tolar". TOLO står för tanknings- och laddningsomgång. Drivmedel är således den ena komponenten medan ammunition är den andra. När vi träffar gruppchefen korpral Tobias Isaksson och Christofer Borg håller de på att förbereda avmarsch. Tankar och dunkar är fyllda till bredden med diesel, bensin, fotogen, oljor och allt som hör det till. Många gånger eskorteras fordonskolonnen av en eskortstyrka så att de har ett närskydd som kan skydda mot en motståndare. Tobias och Christofer tycker att deras uppgifter är roliga och spännande och ser att deras utbildning givit resultat. En extra förmån de erhållit är

att de fått möjlighet att ta körkort för lastbil (C-körkort) samt erhållit intyg för att få transportera farliga oljor och vätskor, så kallat ADR-intyg. Detta är en del i den så kallade civila meritvärderingen. Försvarsmakten försöker ge de värnpliktiga en utbildning som de kan ha nytta av i det civila livet efter genomförd värnplikt.

Livsmedel människans bränsle

I livsmedelsplutonen ingår grupper för både livsmedels- och vattenhantering. Livsmedelsgruppens uppgift är att ersätta andra förband när det börjar sina i deras livsmedelsförråd. Korpral Per Svantesson är gruppchef och ansvarar för dagens lastning. Drygt 1500 portioner lyfts in från den tillfälligt upprättade livsmedelsterminalen. Detta skall sedan transporteras till förbanden i Kvarn. Totalt har det gått åt cirka 73 ton livsmedel till en kostnad av 8 700 000:- under övningen. Bara till dagens middag "T 2 special" har det gått åt 114 kg ketchup, 562 kg makaroner, 593 kg fläsk och 21 kg vitlökspulver. Nu lagas inte allt i samma gryta utan det är många kokgrupper som tillagar mat till sina soldater. Vattengruppen levererar främst vatten till kokgrupperna. De har kapacitet att köra 60 000 liter i en omgång. Vattnet kloreras och i dagens väder har det en hållbarhet på cirka 4 dygn. För att vattnet inte skall frysa så kan det värmas upp med doppvärmare och hållas i cirkulation med hjälp av en dieselpump.

Hygienkontroll

Kokgrupperna vid alla enheter kontrolleras med jämna mellanrum. Livsmedelshantering, personlig hygien, ordning och reda är några av kontrollpunkterna. Logistikbasens kok var det bästa kok som kontrollanterna besökt på hela övningen.

Fordonsreparationer inte ovanliga

Det är mycket intressant att ta en titt i reparationsgruppens reparationsliggare. Inte mindre än 90 poster kan vi studera så här långt under övningen och då är det bara vid logistikbasens reparationsgrupp. Byte av drivaxelsdamask på terrängbil 11, slangläckage till en baggavellyft på en lastbil, byte av fläktrem, generatorbyte och inte minst diverse svetsarbete är arbeten som de klarat av.

Logistikbasens egna lilla samhälle är komplext och här finns den kunskap och kompetens som gör att de övriga förbanden får den uthållighet som de behöver för att kunna lösa sina uppgifter.

I Thailand efter Tsunami

Håkan och Patrik Loft

Uppstart

Efter att under en knapp vecka ha följt massmedias reportage och inslag från Tsunami-katastrofen i Asien ringde hemtelefonen på nyårsaftons morgon. Det var kn Ronny Hjalmarsson vid FörsE Skaraborg som hade fått order om att samla ihop de av Försvarens kylcontainrar som fanns i Skövde garnison. Containrarna skulle transporteras till Arlanda för att därefter flygas till Thailand, Sri Lanka eller Indonesien och där användas för förvaring av omkomna. Anledningen till att jag fick samtalet var att i min befattning som C G4 i regementsstaben bland annat innebar att vara kontakten mellan Försörjningsenheten och Regimentet.

När jag fått klart för mig vad som gällde orienterades stabschefen och därefter bar det iväg till T2 för att samla ihop och kontrollera den efterfrågade materiel som vi skulle lämna ifrån oss. Väl framme fanns på eget bevåg redan Lt Per Wikholm på plats i full färd med att provköra och kontrollera containrar. (Föredömligt).

Nu var det återigen dags för telefonsamtal från FörsE SKA. Ronny ställde nu frågan om T2 med hjälp av egen personal kunde transportera upp "våra" sex containrar till Arlanda, kanske redan på nyårsaftons kväll. Svaret blev utan djupare analys självklart ja och i samma stund var det bara att konstatera att det då inte gick att klara uppgiften på två man.

Vilka var det nu nödvändigt att få tag på? Vem kan snabbt kontrollera materielen så att vi lämnar ifrån oss den i rätt skick? Vem behövdes för att få fram fordon för transporten? Vilka kan vara beredda att köra till Arlanda på nyårsafton? Svaren gavs sig på något sätt sig självt.

Lt Jan Petersson, vår kockutbildare, kan containrarna och använder dem nästan dagligen. Det blev ett samtal till Jan och inom en timma hade han tagit sig från Mölltorp och var på plats för att med hjälp av beredskapsstyrkan och dess chef kn Hörnqvist göra nödvändiga funktionskontroller och rengöring. För att reda ut vilka fordon som var lämpliga för transporten och för att få hjälp av kompetent personal med att snabbt lasta blev det ett samtal till Kn Anders Ekestorm som var på regimentet efter en halvtimme och där såg till att det blev lastat och säkrat efter alla konstens regler.

Eftersom jag lämnat beskedet att T2 skulle sköta transporten till Arlanda på nyårsaftons kväll var det

inte annat än att ta på sig den uppgiften själv. Det behövdes dock en person till eftersom vi hade två lastbilar med släp som skulle iväg. Nu var det eftermiddag och därför blev det min bror Patrik som fick ett telefonsamtal denna gång. Han hade inte heller några bekymmer med att ställa upp trots tidpunkten.

När klockan var 1800 var allt klart för avfärd och vi anmälde till FörsE att så var fallet. Under ett av eftermiddagens telefonsamtal mellan T2 och FörsE ställde jag frågan om inte det var lämpligt att FM skickade med personal till katastrofområdet för att kunna instruera hur containrarna skulle skötas och i så fall var vi villiga att göra detta. Ronny Hjalmarsson gjorde en kontroll och efter någon timma kom besked från HKV att det var bra och lämpligt. Samtidigt fick vi veta att transporten till Arlanda skulle ske först på nyårsdagen.

Nertransporten

På nyårsdagens morgon lämnade vi T2 och med hjälp av vämpliktiga andreförare och följevill ur Nora kompani anlände vi till Arlanda under eftermiddagen. Nu stod det klart att vi skulle till Thailand och att det Ryska flygplanet AN 124 som skulle flyga ner materielen skulle anlända under kvällen. Uppgiften för vår del var att stötta Räddningsverket med materiel. När väl flygplanet landat hade FM-Log samlat allt som skulle transporteras inne på flygplatsen. Här fanns nu 11 containrar, ett stort antal kistor, "bodybags", provutrustning för DNA och skyddsutrustning av olika slag. Vid lastningen hade både FM-Log personal och flygplansbesättningen stor hjälp av de soldater från T2s sjuktransportpluton som följt med transporten upp till Arlanda.

När klockan blivit efter midnatt var det dags att lyfta mot Indien där besättningen skulle göra en mellanlandning för att få sin lagstadgade vila. Några minuter innan planet börjar rulla dök en av besättningsmedlemmarna upp och talade om att det inte skulle bli någon mellanlandning i Indien, utan vilan skulle i stället ske i Pakistan. Han undrade om vi hade de visum som krävdes för detta. Självklart hade vi inte det. Trots det så stod vi sju timmar senare på en flygplats någonstans i Pakistan med ett "gäng" mustaschpydda, uniformerade och beväpnade herrar runt oss. Med hjälp av en av våra ryska vänner fick vi klart för oss att utan visum fick man inte komma in ens i ankomsthallen. Det var bara att ställa in sig på att under bevakning

vara kvar på plattan. Det kändes ju inget vidare, eftersom vi skulle flyga vidare först om 12 timmar. Vi fick inte heller fick befinna oss inne i flygplanet. Efter en hel del diskussioner och stor hjälp av signalisten i besättningen, fick vi så småningom komma in i landet och staden som visade sig heta Lahore. När vi sedan 12 timmar senare lämnade Pakistan kunde vi bara konstatera att det inte är något ställe dit vi senare ska ta familjen på semester.

Tjänstgöringen

Efter en lång resa landade vi äntligen på Phuket i Thailand. Känslorna var mycket blandade. Skönt att vara framme vid målet, men hur kommer det att vara och se ut? Vad får vi uppleva? Hur kommer vi att reagera?

FM hade redan fem officerare ur OPIL på plats och vi blev mottagna på ett mycket bra sätt och inkvarterades på hotell Pearl Village som någon dag senare blev Sveriges konsulat i Phuket. Efter en kort briefing fick vi en diffus, men ändå en uppfattning, om hur läget var och vi fick kontakt med de personer ur Räddningsverket som vi skulle samarbeta med. Vårt första intryck var att allt verkade mycket rörigt och ostrukturerat. Efterhand, med mer insikt, så var det bara att konstatera att så var fallet och att det samtidigt inte var något annat att varken förvänta sig eller kräva efter de omständigheter som rådde så kort tid efter katastrofen.

Vår första uppgift på plats blev att vara handräckare åt ett team från en tysk begravningsbyrå som förberedde de omkomna som först skulle avtransporteras från Phuket. Dessa arbetsuppgifter blev en lämplig start på kommande uppgifter. De thailändska myndigheterna hade upprättat uppsamlingsplatser för omkomna på fyra olika ställen, på inte alltför långt avstånd från semesterorterna. Det

var på dessa platser som vi de följande dagarna utförde vårt jobb. Vår uppgift var att hjälpa Räddningsverket att få den dittransporterade materieln på rätt plats och till rätta myndigheter, till exempel svenska ID-kommisionen, samt att få igång Försvarsmaktens containrar så att de så snabbt som möjligt kunde komma till användning.

Den första uppsamlingsplats som vi kom till var templet i Krabi som låg cirka tre timmars bilresa från Pearl Village. På denna plats hade Räddningsverket en bekant till oss stationerad, nämligen Jan Karlsson från Skövde, vilket gjorde att arbetet här blev både relativt enkelt och effektivt eftersom han hade varit på platsen några dagar. Jan kunde hjälpa oss med att få tag på rätt människor och den materiel som vi behövde för att få igång kylcontainrarna. Det blev heller inga svårigheter att senare lämna över dessa till den på platsen ansvarige thailändare som skulle hålla dem i drift.

När uppgiften i Krabi var löst skulle vi till uppsamlingsplatserna, som var upprättade i templet i området nära Kao Lak. På dessa så kallade "siter" var över tusen omkomna samlade. Vi hamnade på den norra "siten" Här visade det sig att uppgiften blev betydligt svårare att lösa, främst på grund av storleken på platsen. Förutom alla kroppar, som i vissa fall låg helt öppet inne på tempelområdet, var det ett inferno av olika thailändska myndigheter, anhöriga som letade, personal från ID-kommisionen, all världens hjälporganisationer, massmedia och så kallade volontärer från hela världen i anslutning till templet. Detta gjorde att det i det närmaste var omöjligt att få tag på rätt "befattningshavare" för att ge de instruktioner som krävdes om hur "vår" materiel skulle hanteras och skötas. För att nå resultat fick vi famla oss fram genom att "kidnappa" någon vi tyckte såg lämplig ut, för att förklara och i vissa fall gå så långt som att visa vår containers funktioner. Efter ett antal misslyckade försök hamnade vi så småningom hos rätt person vilken var en volontär från Frankrike som frivilligt hade tagit på sig uppgiften att vara "kylansvarig". När väl containrarna kommit igång på rätt plats, så tog det inte många minuter innan de gjorde nytta, eftersom behovet av kyla var enormt i värmen.

Förödelsen

Under bilresorna mellan förläggningen och uppsamlingsplatserna hade vi möjlighet att stanna och se på den enorma förödelsen som rådde på många ställen. Trots de bilder vi fått via massmedia hade vi inte på något sätt kunnat föreställa oss det vi nu såg. På många ställen var förödelsen total och det är för

oss helt ofattbart att havet kan orsaka detta. Inom semesterområdet i Kao Lak var det t.ex. hela kvarter där i stort sett endast bottenplattorna fanns kvar av byggnaderna som i vissa fall varit fyra våningars hotell. Besöken på dessa platser var nog det som känslomässigt var jobbigast eftersom vi här kunde känna igen vårt eget semesterfirande när t.ex. en docka, en oöppnad parfymflaska, resväskor och skor låg i resterna framför våra fötter. Det är en gåta att någon överhuvudtaget kunnat överleva på de värst drabbade platserna.

Hemkomst

Efter fem dagar i tjänst på de olika platserna och en vilodag var det så dags att åka hem igen. Vid hemkomsten visade det sig att naturens krafter genom stormen "Gudrun" även hade visat sina muskler i Sverige så det blev att ta en hyrbil i stället för tåget från Stockholm till Skövde. Efter en vecka blev vi av OPIL kallade till Stockholm för debriefing. Denna genomfördes på ett mycket bra och professionellt sätt av den personal som stod till vår tjänst.

Egna reflektioner i stort och smått

Även om man är på en plats under relativt kort tid så bildar man ju sig ändå en egen uppfattning om saker och ting. Vår gemensamma uppfattning är att det var mycket rörigt. Struktur och ledning saknades. Men har man sett resultatet av vad Tsunamin har orsakat, kan det inte på så kort tid efter detta hänt vara något annat än kaos. Vem hade kunnat ha överblicken? Vem hade kunnat förutse följderna? Vem hade kunnat vara beredd? Under de första veckorna var detta enligt vår uppfattning omöjligt för någon/några människor. Även om omständigheterna var sådana som de var, så är det ändå helt otroligt hur de thailändska myndigheterna ställde upp på övriga världens behov och krav. Vidare är det bara att konstatera att

befolkningen, som också till stor del är drabbad direkt eller indirekt, visade en helt fantastisk vilja, företagsamhet och vänlighet för allas bästa. Ett rörande exempel på detta var familjen som satt på marken bakom ruinen som en vecka tidigare varit deras bostad. Mannen ropade på oss för att bjuda på mat som de kokat i en plåtburk över ett fotogenkök. Hur många av oss här i Sverige hade gjort på samma sätt?

När man fått "förmånen" att medverka i en insats som på något vis är skarp kan man inte låta bli att reflektera över den verksamhet man håller på med till vardags. Det har säkert alla gjort som någon gång upplevt något sådant, antingen det är i internationell tjänst eller i någon annan form.

I mina arbetsuppgifter som C G4 på regementet har jag personligen dragit många slutsatser om hur viktiga mina arbetsuppgifter är. Detta blev helt uppenbart vid de små informella utvärderingar som min bror Patrik och jag hade i stort sett varje dag under vårt uppdrag. Eftersom jag förde lite anteckningar kan jag citera några av våra "godnattsamtal".

Pakistan 3 jan.

Patrik säger: "Jag tycker det var riktigt jobbigt när dom inte skulle släppa in oss, särskilt när dom började vifta med k-pistarna"

Håkan: "Ja det kändes inget vidare och det är ju bara att konstatera att vi är helt utelämnade till ryssarna"

Patrik: "En sån här situation hade jag nog fixat bara det funnits lite bättre förutsättningar hemma på T2. Jag menar, nu har jag ju olika färg på skrivunderlägget och gardinerna, hade de matchat bättre tror jag att det lösts sig tidigare idag"

Håkan: "Nu förstår jag vad dom menar där hemma!"

Krabi 5. jan

Efter att ha försökt att få tag i lt Per Wikholm som inte svarade på telefon hemma i Sverige.

Håkan: "Skit också, Per svarar inte. Vi får försöka få tag på någon annan för att höra om det går att koppla om elen i containern"

Patrik: "Du ser, hade du bara haft en telefon med kamera och lite häftigare ljudsignal så hade du säkert fått tag på honom"

Håkan: "Ja självklart, kamera krävs ju för att han ska svara."

Hotellet 6. jan

Patrik: "Det var inte lätt att få tag i rätt verktyg och den där kabeln idag. Det var ju så otroligt svårt att förklara för thailändaren vad vi behövde. Han var ju till och med sämre än du på engelska"

Håkan: "Sämre än jag, det är ju inte språksvårigheterna det beror på. Hade jag vetat detta så hade du haft ett elektriskt höj- och sänkbart skrivbord hemma för länge sedan, då hade du kunnat göra dig förstådd begriper du väl. Jag ska ordna ett till dig så fort vi kommer hem"

Patrik: "Aha, nu förstår jag varför många på T2 vill ha sådana skrivbord"

Kao Lak 8. jan

Håkan: "Nu har vi gått runt här i flera timmar, pratat med säkert fyrtio personer och ännu inte kommit rätt, hopplöst."

Patrik: "Visst, men det här kunde du tänkt på redan hemma!"

Håkan: "Va, hemma vad kunde jag ha gjort åt det hemma, vi visste ju inte ens att vi skulle hit överhuvudtaget"

Patrik: "Du förstår väl att om du haft TV på ditt tjänsterum så kanske du sett den vi letar efter redan i TV:n och då hade det inte varit nå't bekymmer."

Håkan: "Vad korkad jag varit som inte förstätt det tidigare."

Kata beach. återhämtningsdagen

Patrik: "Du, brorsan"

Håkan: "Ja"

Patrik: "Jag har funderat lite.."

Håkan: "Funderat på vad då?"

Patrik: "Nu när vi varit här nere och precis är klara med det vi skulle göra så tycker jag att du har varit lite bättre än jag"

Håkan: "Vad då bättre?"

Patrik: "Jo, jag tycker att du löst våra uppgifter bättre än jag. Du har varit en riktig ledare, du har hittat rätt folk, du har fixat transporter, kommunicerat med befolkningen bättre, ja du har nog varit bättre i allt. Det är i och för sig inget som jag är ledsen över för du är ju ändå min storebror, men det tråkiga är att jag vet vad det beror på"

Håkan: "Jag fattar nog inte riktigt vad du menar men vad beror det på då?"

Patrik: "Hemma på regementet sitter jag i ett arbetsrum ihop med en annan officer och du har eget rum."

Håkan: "Ja, och..."

Patrik: "Hade jag haft ett eget rum på T2 så hade jag varit lika bra som du fast du är major, i alla fall nästan."

En del av er som nu läst detta tycker säkert att jag provocerar och raljerar. Ni som uppfattar det så har helt rätt, det är meningen. Återigen, är det omöjligt att inte efter denna typ av arbetsuppgifter och upplevelser komma till eftertanke om vad vi i sysslar med i tjänsten till vardags och vad det är som är viktigt och som leder mot målet, även om detta för tillfället är något otydligt.

Fältbagare på T2

Johan Eliasson

I fornstora dagar var försvaret och "Krigsmaktens" hotbild invasion och underhållstjänsten delvis inriktad mot självförsörjning. För att då tillgodose manskapet med mat hade man slakteri- och bageriplutoner. Här förvandlades kor till korb och mjöl till brödlimpor.

Tiderna har förändrats och så också försvarsinriktningen. På 90-talet försvann denna tjänstegren ur trängens och därmed försvarsmaktens organisation. Det som idag återstår är, som en av Försvarsmaktens uppvisningsgrupper, Arméns Fältbageri.

Det finns ett värde i att bevara den kunskap som en gång var en viktig del i livsmedelsförsörjningen. Arméns Fältbageri bemannas sedan många år av äldre trängbefäl från Hässleholm och T4, med Ingemar Jönsson i spetsen. Nyrekrytering låg i tiden och med hjälp av mj Anders Löfvenborg, chef för Uppvisningsgrupperna, är nu två av regementets unga reservofficerare, Ro/Fk Johan Eliasson och Ro/Fk Staffan Johansson, anställda vid fältbageriet.

Nu är alltså reservofficerare från T2 med ute på uppvisningar, med bland andra Arméns Lejon, och gör reklam för Försvarsmakten. Allmänheten kan här följa tillverkningskedjan, bakning, jäsning, gräddning, för att till sist kunna avnjuta ett rykande färskt wienerbröd.

*En av T2:s nya fältbagare,
Ro/Fk Johan Eliasson*

Bilder från "Jullunchen"

Foto Ulf Floberg

T2 i Småland

Vpl Loui Nydelius

I början på januari drog kraftiga stormar in över Sverige. Många hushåll framförallt i Småland blev utan både vatten, telefon och ström. Detta orsakade ett enormt lidande i många hem, inte minst de hushåll som ligger lite mer avskilda från de större samhällena. Stora delar av försvarsmakten kallades in eller sattes i beredskap för att understödja de civila som var nödställda. Från T2 skickades bland annat delar ur ledningsplutonen för att upprätta samband så att civila i området kunde höra av sig till sina anhöriga. Något som var mycket uppskattat. Även om tjänsten inte nyttjades till fullo var det en trygghet för de boende i området att veta att de kunde höra av sig till sina anhöriga om något skulle inträffa.

Andra delar ur första kompaniet sändes ner för att kartlägga och orientera om hur situationen såg ut, samt om möjligt även hjälpa till där det behövdes. Alltifrån att bära in ved och vatten till att enbart vara ett socialt stöd uppskattades.

Vi blev vid ankomsten till Växjö inkvarterade i en övergiven lagerlokal tillsammans med delar ur P4 som redan hade ställt upp med kok och tross. Från detta lager sändes vi ut med uppgift att antingen besöka specifika individer eller enbart för att kartlägga och orientera oss om läget i stort. Till vår uppgift hörde också att rapportera om misstänkt kriminell verksamhet, eftersom det uppmärksammats att vissa personer utnyttjade kaoset på brottslig väg.

Frustrationen över att vara isolerad från omvärlden var påtaglig, inte minst bland barnfamiljerna. Många hade inte fått besök på flera veckor på grund av otillgängligheten och vår närvaro var mycket uppskattad. Vi blev bemötta med stor glädje och tacksamhet av nästan samtliga vi träffade, trots att strömmen varit borta i flera veckor och att kylan slagit till på allvar. Flertalet av de drabbade i området hade varit utan både ström och rinnande vatten under en lång tid och det märktes att det gått hårt åt de äldre.

Vi fick känslan att själva besöket och pratstunden var mycket mera värdefull än det verkliga värdet över att vi bar in lite ved eller vatten åt dem. Flera av dem vi träffade hade inte pratat med någon på mycket lång tid och många var väldigt ensamma. Därför tog en del till spriten för att tillfälligt mildra den psykiska smärtan. Det var med bedrövelse vi såg vilket kaos som uppkommit och hur sårbart samhället egentligen är.

De värnpliktiga å sin sida var mycket nöjda med sin insats. Man kände sig stolt över att ha gjort något verkligt betydelsefullt. Man fick en erfarenhet som var långt mycket mer värdefull än man någonsin kunnat ana. Det är mycket glädjande att höra att åtskilliga mer än gärna anmält sig frivilliga till ännu en samhällsinsats om de fått chansen, just på grund av att de kände att de gav dem så mycket livserfarenhet.

Bäste soldat utsedd vid avslutning

Eva Nilsson

På torsdagens eftermiddag den 7 april 2005 kl 13:00 var det dags för alla kompanier vid T2 att ställa upp inför avslutningsceremoni och chefens avtackning. Priser för bland annat Bäste soldat, Bäste motorman och Bästa pluton delades också ut.

I regementschefens frånvaro höll stf regementschef Övlt Lars Sjölin ett tal till soldaterna. Han tog bl a upp de erfarenheter som varje soldat erhållit under sin tid vid T2. -Just du är privilegierad, du har fått möjligheten att göra din värnplikt och därigenom har du unika upplevelser och erfarenheter att använda i ditt fortsatta civila liv, sa Sjölin. Han tackade också för goda insatser under slutövningen ASÖ 05 och passade på att påminna om möjligheten för var och en att söka internationell tjänst.

Priser delades ut enligt nedan:

Bäste soldat

- 1.komp Lars Olofsson, Eskortpluton
- 2.komp Erik Aronsson, Brigadtransportpluton
- 3.komp David Kirchhoff, TOLO-pluton
- 4.komp Cecilia Jessen, Saneringspluton
- 5.komp Joakim Svenningsson, Trafikpluton

Bäste motorman

- 1.komp Erik Dahlberg, Trosspluton
- 2.komp Mikel Wilhelmsson, Bg/hantpluton
- 3.komp Andreas Gustafsson, Livsmedelspluton
- 4.komp Ulf Nordin, Sjuktransportpluton
- 5.komp Thomas Arnagård, Trafikpluton

Bästa pluton

Drivmedelspluton, 3.komp

Bästa idrottskompani

Mariebergs kompani (3.komp)

Övlt Sjölin avslutade med att önska alla soldater lycka till i det civila och hälsade dem välkomna tillbaka. -I år firar T2 100 år i Skövde, vilket bl a kommer att uppmärksammas vid Regementets dag den 24 september. Välkomna tillbaka då!

Övlt Lars G Sjölin

Utdelning av pris till "Bäste soldat"

Fanvakten

